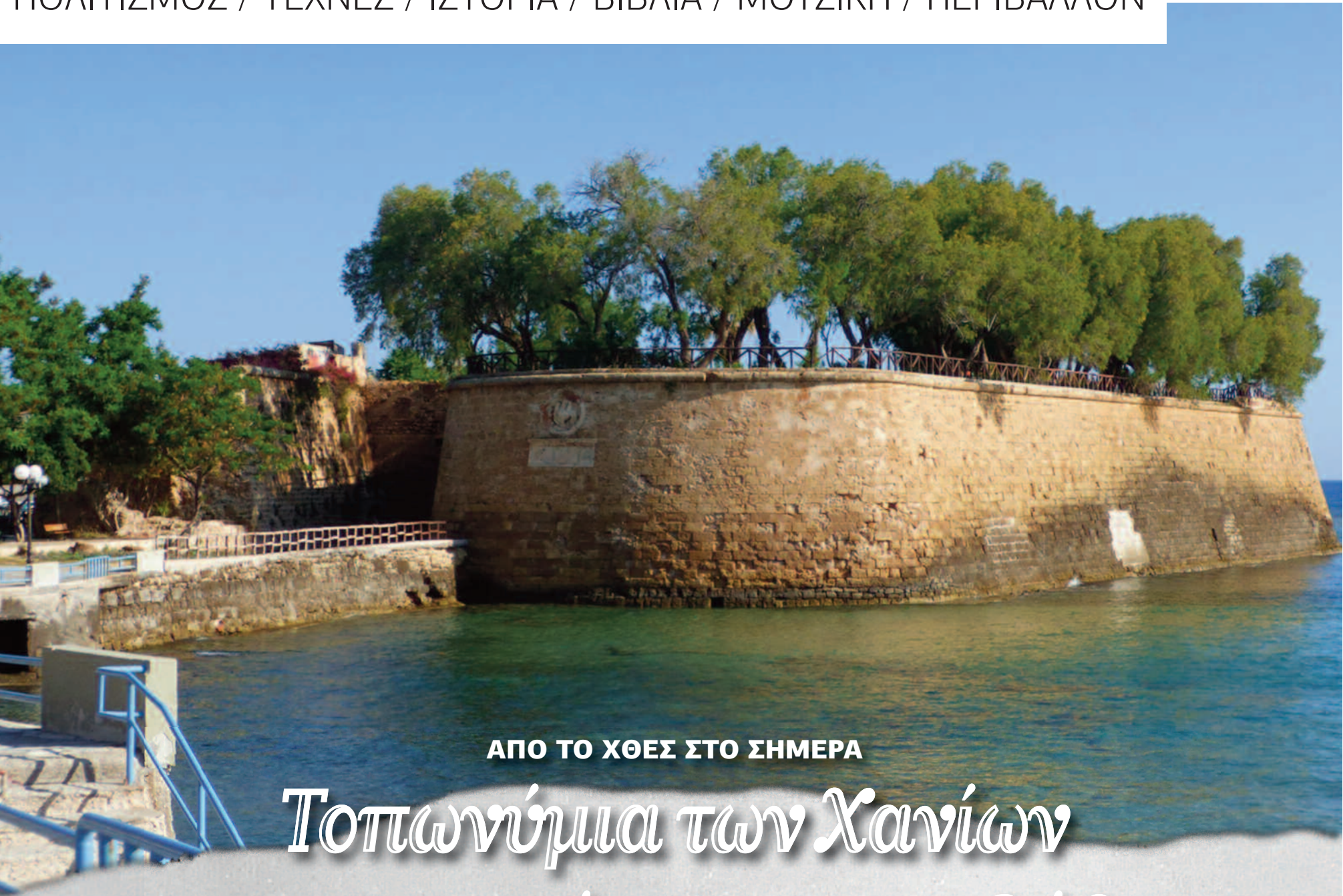

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 12 Μαΐου 2018

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

*Τοπωνύμια των Χανίων
που αντιστέκονται στη λήθη*

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Οι μεγαλύτερης ηλικίας αναγνώστες του σημερινού αφιερώματος των “διαδρομών” πιθανόν κουνάνε το κεφάλι με συγκατάβαση, ενώ οι νεότεροι με απορία, καθώς τα τοπωνύμια σε πολλές περιοχές και σημεία των Χανίων, καμία σχέση δεν έχουν με τα κτήρια που συναντάμε σήμερα στη θέση τους. Η σκόνη του χρόνου ή πιο συγκεκριμένα η αδιάκοπη ανθρώπινη δραστηριότητα, μεταβάλλει το τοπίο με αμείλικτους ρυθμούς, όμως η συλλογική μνήμη έχει τη δική της, πιο ράθυμη διάθεση, που δίνει μια παράταση ζωής σε κτήρια και μνημεία που δεν υπάρχουν πια..

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - Πολιτισμός

σελ. 4 - 6 ~ Τοπωνύμια των Χανίων

σελ. 7 ~ Παιδότοπος

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 - 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

ΑΠΟ ΤΗ ΛΕ.Φ.ΚΙ.

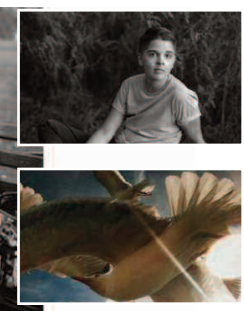
Διάλεξη για τις φωτογραφίες στην εποχή του Διαδικτύου

Η Λέσχη Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Χανίων φιλοξενεί τον Alexander Strecker για μία διάλεξη, την Κυριακή 13 Μαΐου στις 8 μ.μ. στο Πολυχώρο Λεκτόριο, με τίτλο:

«Παρουσιάστε τις φωτογραφίες σας “αποφασιστικά”: Ξεχωρίζοντας στην εποχή του Διαδικτύου».

Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό ενώ η διάλεξη θα είναι στα ελληνικά.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση της ΛΕΦΚΙ, «το 1952, ο Henri Cartier-Bresson αναφέρθηκε πρώτη φορά στην επίκαιρη θρυλική φράση “Αποφασιστική Στιγμή” η οποία από τότε που ειπώθηκε έχει καθορίσει τη φωτογραφική αντίληψη. Όμως, σήμερα, σε μία εποχή όπου δισεκατομμύρια φωτογραφίες διαμοιράζονται καθημερινά, πώς μπορούν οι δικές μας “αποφασιστικές στιγμές” να ξεχωρίσουν; Πώς μπορούν οι φωτογράφοι να προβάλουν τις εικόνες τους με ανταγωνιστικό χαρακτήρα ώστε η δουλειά τους να κερδίσει το ενδιαφέρον που της αξίζει; Ο Διευθυντής Εκδόσεων του LensCulture, Alexander Strecker θα απαντήσει στο ερώτημα αυτό και θα παρουσιάσει στρατηγικές, τις οποίες οι φωτογράφοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να κάνουν τη δουλειά τους να

ξεχωρίσει. Ο Strecker θα χρησιμοποιήσει την πεντάχρονη εμπειρία του στο LensCulture, μία από τις πιο δημοφιλείς διαδικτυακές πλατφόρμες για τη σύγχρονη φωτογραφία, της οποίας η μηνιαία επισκεψιμότητα αγγίζει το κοινό των τριών εκατομμυρίων χρηστών, για να τεκμηριώσει το λόγο του».

ΜΕ ΦΑΒΟΡΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Σήμερα ο τελικός της Eurovision

Σήμερα στις 10 το βράδυ θα προβληθεί από τα τηλεοπτικά κανάλια ΕΡΤ1 και ΕΡΤ HD ο μεγάλος τελικός του 63ου Διαγωνισμού Τραγουδιού της Eurovision σε απευθείας σύνδεση με την Altice Arena στη Λισαβόνα της Πορτογαλίας.

Παρότι η Ελλάδα, με την Γιάννα Τερζή και το “Ονειρό μου” αποκλείστηκε από τον τελικό, η Κύπρος με την Ελένη Φουρέρα και το “Fuego” είναι το μεγάλο φαβορί του διαγωνισμού και θα εμφανιστεί πρότελευταία, στην 25η θέση.

ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Συνάντηση Χορωδιών

Συναυλία - συνάντηση της Χορωδίας της Ιεράς Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου, υπό τη διεύθυνση του εκπαιδευτικού μουσικοδιδασκάλου Γεωργίου Χαχλάκη, με τη μεϊκή Χορωδία “Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος” Θεσσαλονίκης, Τμήμα του Πολιτιστικού Σωματείου “Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος”, με χοράρχη τον Καθηγητή Θεολογίας (Α.Π.Θ.) και Μουσικό Χρυσόστομο Σταμούλη, με τραγούδια της Μικράς Ασίας, καθώς και μελοποιημένα ποιήματα, θα γίνει σήμερα Σάββατο στις 7 μ.μ. στην **Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης** με την ευκαιρία της εορτής των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου.

Αντί εισιτηρίου οι συμμετέχοντες θα μπορούν να προσφέρουν διάφορα είδη για την ενίσχυση του Αννουσάκειου Ιδρύματος της Μητροπόλης (τυποποιημένα τρόφιμα, φαρμακευτικά είδη κ.ά.).

ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ

Εκθεση με σχέδια Γήση Παπαγεωργίου

Εκθεση με σχέδια του Γήση Παπαγεωργίου με θέμα: “Ελληνικές φορεσιές – κεφαλόδεσμοι” θα εγκαινιαστεί την Τετάρτη 16 Μαΐου στις 8 μ.μ. στη γκαλερί Χατζηκυριάκος – Γκίκας Ελληνοαμερικανικής Ενωσης (Μασσαλίας 22, Αθήνα) και θα διαρκέσει έως τις 2 Ιουνίου με ώρες λειτουργίας: Δευτέρα – Παρασκευή: 12 – 9 μ.μ., Σάββατο: 10.30 π.μ. – 2.30 μ.μ..

τεύχος 778
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος
Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,
Ελένη Σταυρίδη
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:
Νεκτάριος Κακατσάκης
ΠΙΕΣΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar,
Γιάννης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης
ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο
“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900
Διαφημιστικό Τμήμα:
Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniotika-nea.gr

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

ΜΕ ΕΡΩΦΙΛΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΗ ΓΙΣΔΑΚΗ

Λυρισμός και ποίηση στο Μουσείο Τυπογραφίας

Οι δύο καταξιωμένοι
ερμηνευτές μιλούν στις
“διαδρομές” για τη
μουσική βραδιά
που θα πραγματοποιηθεί
την Παρασκευή 18 Μαΐου
στις 9 μ.μ. στο πλαίσιο
της Διεθνούς Ημέρας (18
Μαΐου) αλλά και της
Ευρωπαϊκής Νύχτας
Μουσείων (19 Μαΐου)

Μια βραδιά γεμάτη λυρισμό και μελωδίες που όλοι αγαπήσαμε, υπόσχονται η αγαπημένη, Χανιώτισσα ερμηνεύτρια Ερωφίλη και ο τελευταίος ερμηνευτής-συνεργάτης του Μάνου Χατζιδάκι, Βασίλης Γισδάκης που μαζί με τον Γιώργο Σαλτάρη στο πιάνο, θα παρουσιάσουν μια μοναδική μουσική παράσταση στο Μουσείο Τυπογραφίας το οποίο συμμετέχει στη Διεθνή Ημέρα (18 Μαΐου) αλλά και την Ευρωπαϊκή Νύχτα Μουσείων (19 Μαΐου).

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί το βράδυ της Παρασκευής 18 Μαΐου στις 9 μ.μ., στο αμφιθέατρο του Μουσείου Τυπογραφίας, με είσοδο ελεύθερη για το κοινό. Το Μουσείο Τυπογραφίας θα είναι ανοικτό από τις 7 το απόγευμα για τους επισκέπτες που θέλουν να περιηγηθούν στις συλλογές του.

Οι δύο σύγχρονοι και ταυτόχρονα καταξιωμένοι ερμηνευτές, ενώνουν τις φωνές τους για να παρουσιάσουν μπλεγμένα όμορφα, παλιά και καινούργια τραγούδια, μνήμες αλλά και καινούργιες εικόνες σ αυτή την μοναδική παράσταση που υπήρξε η ευκαιρία να μιλήσουμε μαζί τους για την σχέση τους με την Μουσική, τα νέα τους σχέδια και φυσικά αυτήν την μουσική σύμπραξη στο Μουσείο Τυπογραφίας.

Μελωδική επιστροφή στον γενέθλιο τόπο

«Όποτε έρχομαι στα Χανιά αισθάνομαι πολύ μεγάλη χαρά που βρίσκομαι στον τόπο μου και μπορώ να τραγουδώ, να κάνω αυτό που αγαπώ. Είναι σαν να γυρίζω πάντα στην αρχή μου και να παίρνω δύναμη για να συνεχίζω και να πηγαίνω παραπέρα» λέει στις διαδρομές η Χανιώτικης καταγωγής ερμηνεύτρια Ερωφίλη η οποία με την αξιόλογη παρουσία της όλα αυτά τα χρόνια στο καλό ελληνικό τραγούδι, τόσο μέσα από την προσωπική της διασπορά όσο και με το αγαπημένο στο κοινό Τρίφωνο έχει αποκτήσει μια ξεχωριστή θέση την καρδιά του ελληνικού, μουσικόφιλου κοινού.

Όπως μας λέει: «το Μουσείο Τυπογραφίας το γνώρισα μέσα από μια εκδήλωση με τον Κ. Λειβαδά πριν 2 χρόνια και πραγματικά εντυπωσιάστηκα γιατί δεν ήξερα ότι έχουμε ένα τόσο όμορφο Μουσείο στην πόλη μας. Πρόκειται για ένα πανέμορφο, προσεγμένο χώρο με μεγάλο αριθμό εκθεμάτων που σε ταξιδεύουν στην ιστορία της τυπογραφίας, φτιαγμένο με πολύ αγάπη. Παράλληλα είναι σημαντικό ότι υπάρχει μέσα στο Μουσείο, ένα αμφιθέατρο για πολιτιστικές εκδηλώσεις. Θεωρώ ότι είναι από τα ωραιότερα μουσεία τυπογραφίας στην Ευρώπη. Και θα ήθελα να ευχαριστήσω τον ιδρυτή του Μουσείου Τυπογραφίας Γιάννη Γαρεδάκη, για αυτήν την ευκαιρία να παρουσιάσουμε την μουσική παράσταση με τον Βασίλη Γισδάκη τις μουσικές μας σε αυτόν τον χώρο».

Η Ερωφίλη αυτό το διάστημα βρίσκεται στην προ-

ετοιμασία ενός νέου άλμπουμ με τον Δαμιανό Πάντα -που θα κυκλοφορήσει το Φθινόπωρο- ο οποίος υπήρξε και ο συνδυαστικός κρίκος για την μουσική συνεργασία με τον Βασίλη Γισδάκη.

«Μας συνέδεσε ένας συνθέτης ωστόσο μου δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσω από κοντά τον Βασίλη που εκτιμούσα όλα αυτά τα χρόνια, και πραγματικά ταιριάζουν πολύ και οι φωνές μας και η αισθητική μας. Αγαπάμε τα ίδια πράγματα. Στο πιάνο θα μας συνοδέψει ένας εξαιρετικός μουσικός ο Γιώργος Σαλτάρης ο οποίος ήταν μαέστρος του Βασίλη Λέκκα και ζει πλέον στα Χανιά. Στο Μουσείο Τυπογραφίας το κοινό θα έχει την ευκαιρία να ακούσει μελοποιημένη ποίηση και

συνθέτες που όλοι αγαπάμε, με αναφορές και στο πιο σύγχρονο τραγούδι, με κάποια δικά μας τραγούδια. Θα βασιστούμε κυρίως σε τραγούδια που ξέρει ο κόσμος και τα αγαπάει, για να μπορέσει να τα τραγουδήσει μαζί μας σε μια ωραία βραδιά. Τραγούδια από τον Μάνο Χατζιδάκι, τον Μίκη Θεοδωράκη, τον Σταύρο Ξαρχάκο, Σ. Κραουνάκη, Θ. Μικρούτσικο ως και νεώτερους τραγουδοποιούς. Σε ποίηση Ν. Γκάτσου, Οδ. Ελύτη, Μ. Ελευθερίου, Λ. Νικολακοπούλου κ.α., καθώς επίσης και τραγούδια από την πρόσφατη δισκογραφική συνεργασία με τον νέο συνθέτη Δαμιανό Πάντα».

Στα μελλοντικά σχέδια της Ερωφίλης είναι συναυλίες με τον Βασίλη Γισδάκη ανα την Ελλάδα και την Κρήτη (στις 22 Ιουνίου στο Ρέθυμνο) μουσικές συνεργασίες αλλά και διασκευές που ήδη παίζονται στα ραδιόφωνα (το τραγούδι “έτσι απλά σ αγαπώ” του Λάκη Παπαδόπουλου). Μάλιστα η επερχόμενη δισκογραφική της δουλειά θα κυκλοφορήσει σε βινύλιο (με δώρο το cd) ! Τίτλος του νέου άλμπουμ “Στα λόγια η ψυχή”.

Η συνεργασία με τον Χατζηδάκι και την Ορχήστρα των Χρωμάτων

Ο Βασίλης Γισδάκης έχει καταξιωθεί ως ένας από τους πιο σημαντικούς ερμηνευτές του σύγχρονου ελληνικού τραγουδιού κι έχει χαράξει μια ουσιαστική πορεία με πολλές κι αξιόλογες συνεργασίες ενώ υπήρξε ο τελευταίος ερμηνευτής-συνεργάτης του Μάνου Χατζιδάκι. Μιλώντας για αυτήν την συνεργασία με τον κορυφαίο Έλληνα συνθέτη, ο ίδιος θυμάται: « Ήταν το 1989, ήμουν μόλις 19 ετών και βρισκόμουν στον τόπο καταγωγής μου την Κέρκυρα και εργαζόμενος σε μια καλοκαιρινή μουσική σκηνή. Εκεί με άκουσαν δύο σημαντικοί άνθρωποι της Τέχνης ο Τάσος και η Έφη Μεταλληνού οι οποίοι εργάζονταν στην ΕΡΤ (Τα τραγούδια της παρέας) και μου πρότειναν να με ακούσει ο Μάνος Χατζηδάκης, γιατί θεωρούσαν ότι η φωνή μου ταιρίαζε στα τραγούδια του. Κι έτσι έγινε. Πήγα από το σπίτι του Μ. Χατζηδάκι, του τραγούδησα 3 τραγούδια του και η χαρακτηριστική κουβέντα του ήταν: “ Μου κάνεις, αγόρι μου”. Από τότε συμμετείχα σε όλες του τις συναυλίες. Νομίζω ότι μέσα από την συνεργασία με καλλιτέχνες τέτοιου βεληνικού μαθαίνεις πάρα πολλά. Αυτόματως μέσα από αυτήν δίνεις έναν άλλο προσδιορισμό στην Τέχνη. Όταν έχεις ως πρότυπο και σταθερή αξία τον Μ. Χατζηδάκι, είτε τον Μίκη Θεοδωράκη, τότε έχεις κάποιες άλλες απαιτήσεις από τον εαυτό σου όσον αφορά την Τέχνη».

Σχετικά με την μουσική σύμπραξη με την Χανιώτισσα ερμηνεύτρια, ο ίδιος τόνισε ότι «την Ερωφίλη πάντα την εκτιμούσα και την θαύμαζα ως ερμηνεύτρια. Και τώρα που συνεργαζόμαστε από κοντά την εκτιμώ ακόμη περισσότερο ως άνθρωπο. Είναι εξαιρετική. Συνδυαστικός κρίκος ήταν ο Δαμιανός Πάντας. Ταιριάζουν οι ημιερείς μας γιατί οι μουσικές καταβολές μας είναι πολύ κοινές, ανήκουμε στον ίδιο χώρο, στο ίδιο είδος τραγουδιού» .

Για την εμφάνιση στο Μουσείο Τυπογραφίας και στα Χανιά, ο Β. Γισδάκης, επεσήμανε πως η Κρήτη αποτελεί αγαπημένο προορισμό καθώς, όπως είπε, «έχω έρθει για συναυλίες και με τον Μάνο Χατζηδάκι αλλά και με την Ορχήστρα των Χρωμάτων. Ανυπομονώ να έρθω στα Χανιά και να γνωρίσω από κοντά το Μουσείο Τυπογραφίας».

Όσον αφορά τα επόμενα μουσικά σχέδια, στα... σκαριά είναι η νέα του δισκογραφική δουλειά με μελοποίηση Καβάφη που πρόκειται να κυκλοφορήσει μετά το Φθινόπωρο.

ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Αφιέρωμα στον Μίκη Θεοδωράκη από το Μουσικό Σύνοδο Χανίων

Το Μουσικό Σύνοδο Χανίων διοργανώνει τη Δευτέρα 14 Μαΐου στις 8.30 μ.μ. στην Αίθουσα “Χρίστος Λαμπράκης” του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, συναυλία αφιερωμένη στον Μίκη Θεοδωράκη. Θα παρουσιαστούν για πρώτη φορά οι τέσσερις ολοκληρωμένοι κύκλοι των τραγουδιών: 1. “Ρωμιόσυνη”, σε ποίηση Γιάννη Ρίτσου, 2. “Το τραγούδι του νεκρού αδελφού”, σε ποίηση Μίκη Θεοδωράκη και Κώστα Βίρβου, 3. “Η μπαλάντα του Μαουτχάουζεν”, σε ποίηση Ιάκωβου Καμπανέλλη, 4. “Λιποτάχτες”, σε ποίηση Γιάννη Θεοδωράκη, καθώς και τα τέσ-

σερα τραγούδια, από τον κύκλο “Η γειτονιά των Αγγέλων”, σε ποίηση Ιάκωβου Καμπανέλλη.

Τα τραγούδια, σε ενορχήστρωση Τάσου Καρακατσάνη, θα ερμηνεύσουν οι Βασίλης Λέκκας, Δέσποινα Δρακάκη και Τάσος Ψαλλιδάκης, ενώ συμμετέχουν επίσης η Μικτή Χορωδία Αττικού Ωδείου Αθηνών (μουσική διδασκαλία: Δέσποινα Δρακάκη) και η Συμφωνιέτα Αθηνών, υπό τη Διεύθυνση του Γιώργου Αραβίδη. Τα έργα προλογίζει η Παρή Πιπεράκη.

Εισιτήρια διατίθενται, από τη Δευτέρα 16 Απριλίου 2018, α)

στα ταμεία του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (i. Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη / ii. Ομήρου 8, Αθήνα), β) τηλεφωνικά στο 210-7282333, γ) μέσω του site του Μεγάρου www.megaron.gr, δ) στα καταστήματα Public σε όλη την Ελλάδα.

Τιμές εισιτηρίων: 6.50€, 11.00€, 20.00€, 28.00€, 40.00€
Η συναυλία τελεί υπό την αιγίδα του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος» και τα έσοδα θα διατεθούν για την ενίσχυση του έργου και των σκοπών του.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

Τοπωνύμια των Χανίων που αντιστέκονται στη λήθη

Από πού πήρε το όνομά του το “Πανελλήνιο”; Γιατί η Πύλη της Αμμίου έχει ταυτιστεί με τη Σχολή Χωροφυλακής; Τι ήταν το περίφημο “Πάνθεον” και γιατί ο προμαχώνας Σαν Σαλβατόρε ακούγεται περισσότερο ως “Ξενία”;

Τα ερωτήματα που μπορεί να θέσει κανείς σχετικά με τοπωνύμια των Χανίων αμέτρητα. Όπως αμέτρητα και τα ίχνη του παρελθόντος που αρνούνται να περάσουν στη λήθη. Ίχνη που συχνά ταυτίζονταν με κάποιο εμβληματικό κτήριο, δραστηριότητα ή μνημείο το οποίο και χάρισε το όνομά του σε μια ολόκληρη περιοχή.

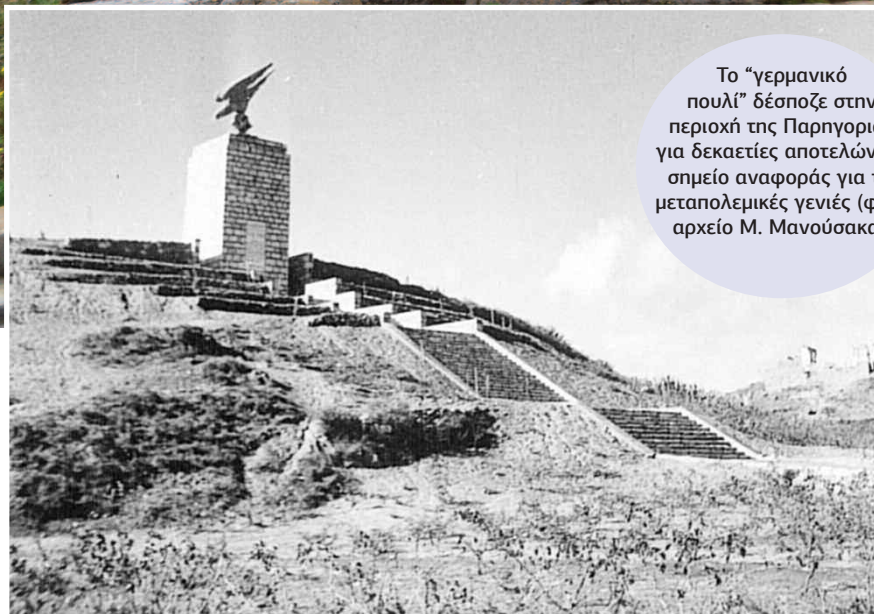
Κι αν ο πανδαμάτωρ χρόνος, οι τάσεις κάθε εποχής και τα μικρά ή μεγαλύτερα συμφέροντα, κατάφεραν να παρασύρουν στο διάβα τους αυτά τα κτήρια αφήνοντας πίσω τους είτε ερείπια είτε κάποια άχαρη πολυκατοικία, τα ονόματα παραμένουν στη θέση τους μέχρι σήμερα, αποδεικνύοντας ότι η γλώσσα πολλές φορές είναι δυνατότερη και ανθεκτικότερη ακόμα και από την πραγματικότητα.

Οι “διαδρομές” με τη βοήθεια του ιστορικού ερευνητή Μανώλη Μανούσακα ανατρέχουν σήμερα σε μερικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις που μια περιοχή εξακολουθεί να φέρει το όνομα ενός κτηρίου ή μνημείου, παρότι αυτό έχει εδώ και χρόνια χαθεί οριστικά.

Σήμερα μόνο η βάση του μνημείου έχει απομείνει, ενώ ο χώρος “ασφυκτιά” από τις οικοδομές που δημιουργήθηκαν στον περιβάλλοντα χώρο.

Το “γερμανικό πουλί” δέσποζε στην περιοχή της Παρηγοριάς για δεκαετίες αποτελώντας σημείο αναφοράς για τις μεταπολεμικές γενιές (φωτ. αρχείο Μ. Μανούσακα).

Το γερμανικό πουλί

Το “γερμανικό” ή “κακό πουλί” υπήρξε ένα από τα πολυσυζητημένα μνημεία των Χανίων και αποτέλεσε σημείο αναφοράς για την περιοχή της Παρηγοριάς μέχρι και πρόσφατα όπου το μνημείο καταστράφηκε, ενώ συγχρόνως -ό,τι απόμεινε από αυτό- εξαφανίστηκε μέσα σε ένα πλήθος νεόδμητων οικοδομών.

Ενα μνημείο που έφτιαξαν οι Γερμανοί κατακτητές στη μνήμη των αλεξιπτωτιστών που έχασαν τη ζωή τους στη Μάχη της Κρήτης.

«Το γερμανικό πουλί κατασκευάστηκε το 1941 με τη συμβολή Βρετανών αιχμαλώτων αλλά και Γερμανών στρατιωτών και είχε αυτή τη μονοκόμμη αισθητική των χιτλερικών μνημείων, αν και αρκετά λιτό», σχολίασε ο κ. Μανούσακας, ενώ συμπλήρωσε ότι η φήμη πως κάτω από το μνημείο υπήρχε μια πλάκα που έγραφε στα γερμανικά ότι οι αλεξιπτωτιστές κατήλθαν δήθεν σε μια χώρα βαρβάρων κ.λπ. δεν επιβεβαιώνεται από τις φωτογραφίες της εποχής που κατασκευάστηκε κι έχουν διασωθεί.

Τελικά, η μοίρα του μνημείου σημαδεύτηκε από μια καταιγίδα στις 28 Νοεμβρίου του 2000 που φέρεται να κατέστρεψε το “πουλί”, ενώ η ραγδαία οικιστική ανάπτυξη ολοκλήρωσε τον “αφανισμό” του.

Παρόλα αυτά οι μεταπολεμικές γενιές των Χανιωτών ακόμα και μετά την καταστροφή του συνέχισαν να αποκαλούν την περιοχή “γερμανικό πουλί” αν και η ονομασία αυτή φαίνεται να φθίνει στις μέρες μας.

Τα “Πανελλήνιο”

Το “Πανελλήνιο” αποτελεί μια πολύβουη γωνιά της Νέας Χώρας από το οποίο διέρχονται καθημερινά χιλιάδες ντόπιοι και ξένοι επισκέπτες. Ελάχιστοι, ωστόσο, από τους νεότερους γνωρίζουν ότι το όνομα της περιοχής το έδωσε ένα καφενείο που λειτουργούσε μέχρι και σχετικά πρόσφατα στη συμβολή των οδών Σελίνου και Μελετίου Μεταξάκη.

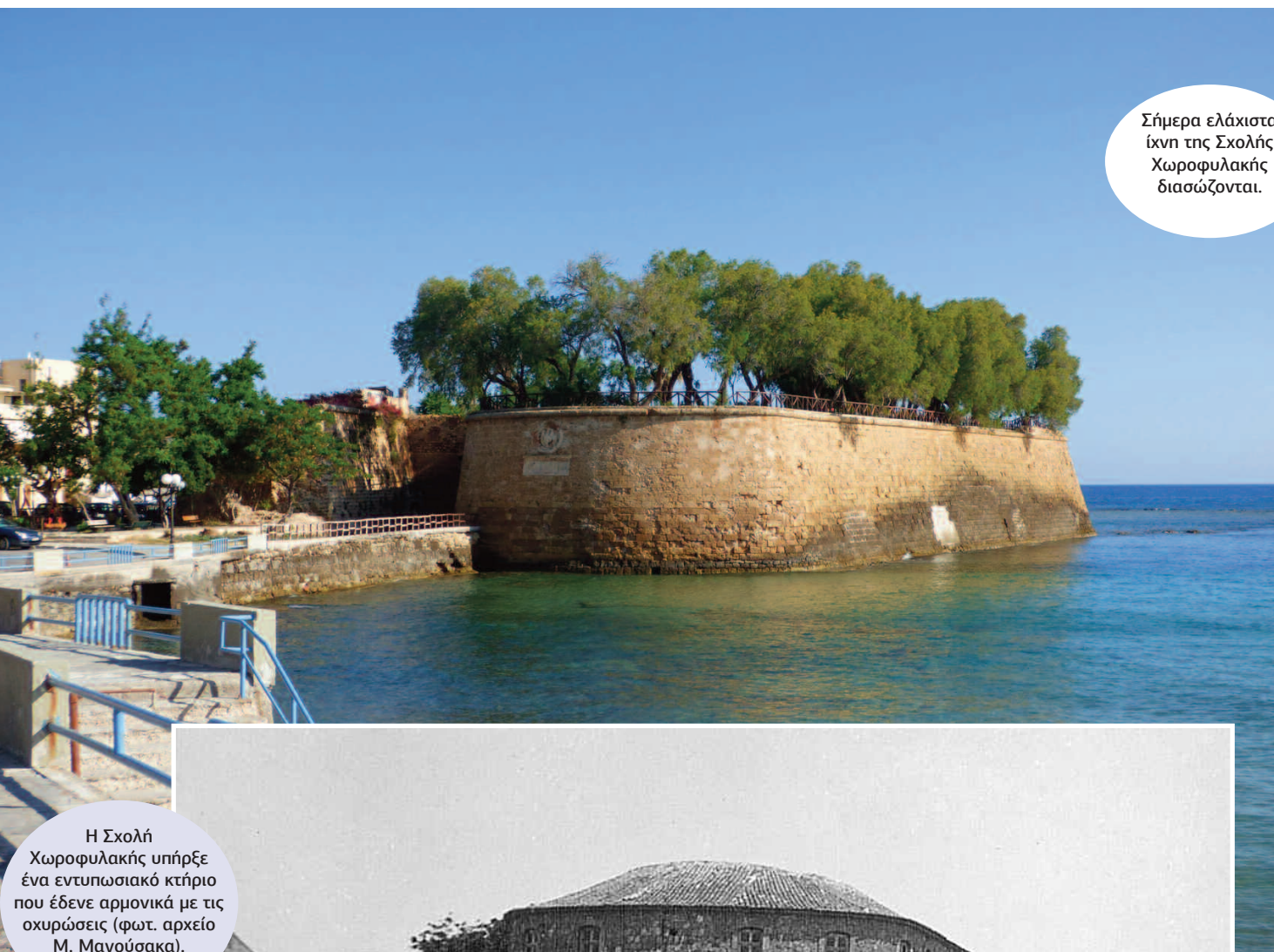
«Ήταν ένα διώροφο κτήριο που είχε κατασκευαστεί στις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα. Ενα κτίσμα επιβλητικό που δέσποζε στη μικρή πλατεία. Στον κάτω όροφο του κτηρίου λειτουργούσε το ιστορικό καφενείο “Πανελλήνιο” που υπήρχε από την εποχή του Μεσοπολέμου και τελικά έμεινε η ονομασία του», σημείωσε ο κ. Μανούσακας και πρόσθεσε «δυστυχώς το κτήριο αυτό χάθηκε -κάπου στα τέλη της δεκαετίας του '80- γιατί δεν είχε χαρακτηριστεί διατηρητέο και στη θέση του χτίστηκε μια πολυκατοικία».

Το προπολεμικό καφενείο “Πανελλήνιο” που έδωσε το όνομά του στη συγκεκριμένη περιοχή της Νέας Χώρας (φωτ. “Τα Χανιά έξω από τα Τείχη”, Α. Κλάδου - Μπλέτσα, εκδ. ΤΕΕ-ΤΔΚ).

Πριν από περίπου τρεις δεκαετίες στη θέση του παλιού καφενείου χτίστηκε μια πολυκατοικία. Η ονομασία, ωστόσο, “Πανελλήνιο” διατηρείται μέχρι σήμερα.

Σήμερα ελάχιστοι
ίχνη της Σχολής
Χωροφυλακής
διασώζονται.

Η Σχολή Χωροφυλακής

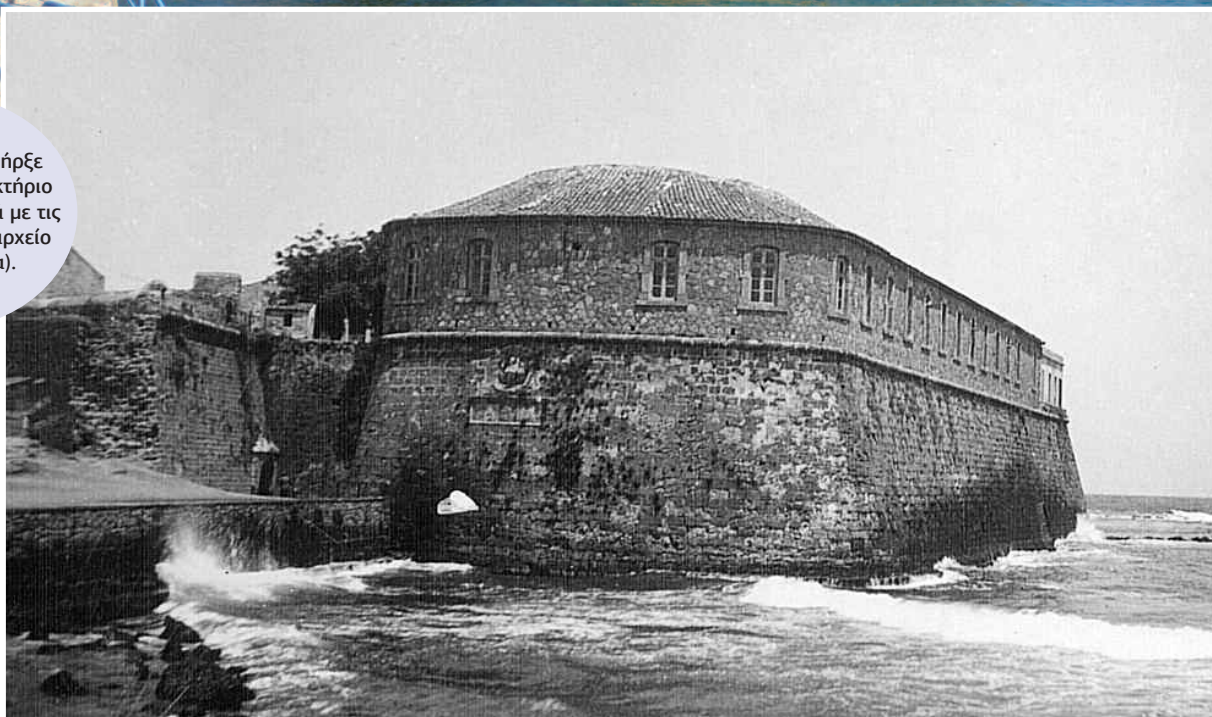
Η Πύλη της Αμμου είναι από τα σημαντικότερα μνημεία αλλά και από τις πιο αγαπημένες γωνιές των Χανίων λόγω της όμορφης θέας που προσφέρει προς το Κουμ Καπί. Κι όμως η σημερινή εικόνα της περιοχής απέχει πολύ από αυτή που ήταν πριν από μερικές δεκαετίες όταν πάνω στο σημερινό άλσος δέσποζε η Σχολή Χωροφυλακής. Από αυτή άλλωστε πήρε το όνομά της και η περιοχή με τους παλαιότερους να αναφέρονται σε αυτό το τοπωνύμιο μέχρι και σήμερα.

«Την περίοδο της Κρητικής Πολιτείας υπήρξε Σχολή Κρητικής Χωροφυλακής και βρισκόταν πάνω στον προμαχώνα που αργότερα χτίστηκε το Ξενία. Ωστόσο, το κτήριο της Βασιλικής Σχολής Χωροφυλακής που έδωσε το όνομά της στην περιοχή της Πύλης της Αμμου χτίστηκε μετά την Ενωση της Κρήτης και συγκεκριμένα το 1927», εξήγησε ο κ. Μανούσακας. Επρόκειτο για ένα κτήριο εντυπωσιακό που έδενε αρμονικά με το προγενέστερο μνημείο και θύμιζε αρχιτεκτονικά τα σχολεία της οδού Κοραή.

«Ήταν ένα κτήριο ισόγειο, είχε ένα κομμάτι μεγάλο από πίσω με κάποια βοηθητικά κτήρια, ενώ περιλάμβανε και το μεγάλο κτήριο του πρώην στρατιωτικού νοσοκομείου που είχε χτιστεί επί Αιγυπτιοκρατίας και είχε επεκταθεί επί Τουρκοκρατίας.

Η αρχή του τέλους του σημαντικού αυτού κτηρίου υπήρξαν οι βομβαρδισμοί του 1940 και 1941. Ειδικότερα το 1940 το κτήριο υπήρξε στόχος των ιταλικών βομβαρδισμών χωρίς ωστόσο να πληγεί το κτίσμα. Δεν είχε όμως την ίδια τύχη και κατά τους γερμανικούς βομβαρδισμούς του 1941 που γκρέμισαν ένα τμήμα του. Στη συνέχεια η γερμανική διοίκηση αφαίρεσε τα κεραμίδια και τελικά το κτήριο κατεδαφίστηκε το '44 - '45.

Σήμερα σώζονται κάποιες καμάρες από τη στήριξη του ισογείου.

Η Σχολή
Χωροφυλακής υπήρξε
ένα εντυπωσιακό κτήριο
που έδενε αρμονικά με τις
οχυρώσεις (φωτ. αρχείο
Μ. Μανούσακα).

Το "Πάνθεον" το
1979, λίγο πριν αρχίσει
η κατεδάφισή του (φωτ.
Γιώργης Μανουσάκης, από το
βιβλίο "Σινέ Σαντάν" του
Γιώργου Φθενάκη).

Τη θέση του ιστορικού
κινηματογράφου πήρε μια
πολυώροφη οικοδομή που φέρει
το όνομα "Μέγαρο Πάνθεον".
Ωστόσο, τίποτα από την αισθητική
του κτηρίου που στέγασε τον
κινηματογράφο δεν έχει
διασωθεί.

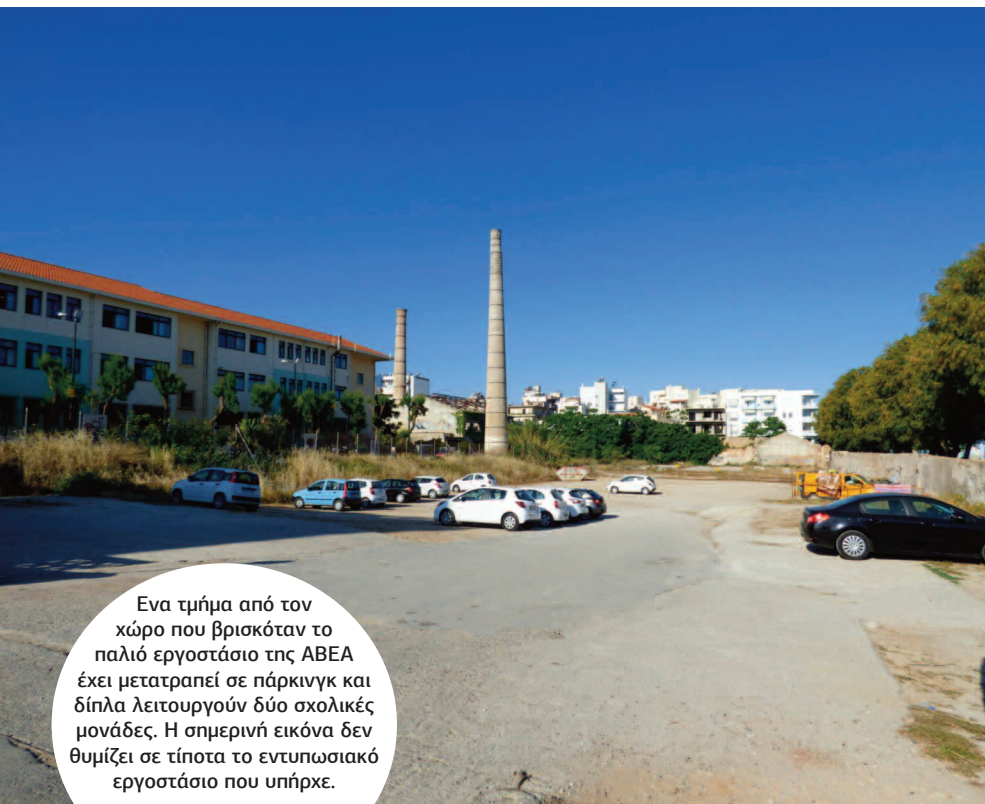
Το Πάνθεον

Υπήρξε στην εποχή του ο μεγαλύτερος κινηματογράφος της Κρήτης. Το όνομά του διασώζεται μέχρι σήμερα έχοντας "σφραγίσει" την ανατολική πλευρά της πλατείας Νέων Καταστημάτων.

Ο λόγος για τον κινηματογράφο "Πάνθεον" που για δεκαετίες ολόκληρες πρόσφερε μοναδικές συγκινήσεις από τον μαγικό κόσμο της 7ης Τέχνης σε χιλιάδες Χανιώτες και Χανιώτισσες. Ο κινηματογράφος άρχισε να λειτουργεί, προπολεμικά, το 1933. Εμπνευστές του μεγαλοπρεπούς για την εποχή σινεμά υπήρξαν, όπως αναφέρεται στο βιβλίο "Σινέ Σαντάν"

του Γιώργου Φθενάκη, τα αδέρφια Γιάννης και Γρηγόρης Δασκαλογρηγοράκης. Οι προβολές ξεκινούσαν από τις 3 το μεσημέρι -και τις Κυριακές από τις 10 το πρωί- και συνεχίζονταν μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες της επομένης. Ο εν λόγω κινηματογράφος έζησε την εποχή της ακμής του σινεμά αλλά και την πρώτη κρίση που έφερε η έλευση της τηλεόρασης.

Τελικά, το "Πάνθεον" μαζί με το εντυπωσιακό κτήριο που στέγασε αμέτρητα κινηματογραφικά όνειρα και στιγμές χαλάρωσης και ψυχαγωγίας "έφυγε" το 1979. Η νέα εποχή, ακολουθώντας τα αισθητικά πρότυπα των Αθηνών, γοητευόταν από τις πολυκατοικίες. Ωστόσο, το ιστορικό "Πάνθεον" εξακολουθεί να ζει μέσα στις μνήμες των παλαιότερων αλλά και να αποτελεί σημείο αναφοράς για όλους τους Χανιώτες.

Ενα τμήμα από τον χώρο που βρισκόταν το παλιό εργοστάσιο της ΑΒΕΑ έχει μετατραπεί σε πάρκινγκ και δίπλα λειτουργούν δύο σχολικές μονάδες. Η σημερινή εικόνα δεν θυμίζει σε τίποτα το εντυπωσιακό εργοστάσιο που υπήρχε.

Το εργοστάσιο της ΑΒΕΑ σημάδεψε την ιστορία της Νέας Χώρας και υπήρξε το εμβληματικότερο βιομηχανικό κτήριο των Χανίων για περισσότερα από 100 χρόνια (φωτ. αρχείο Μ. Μανούσακα).

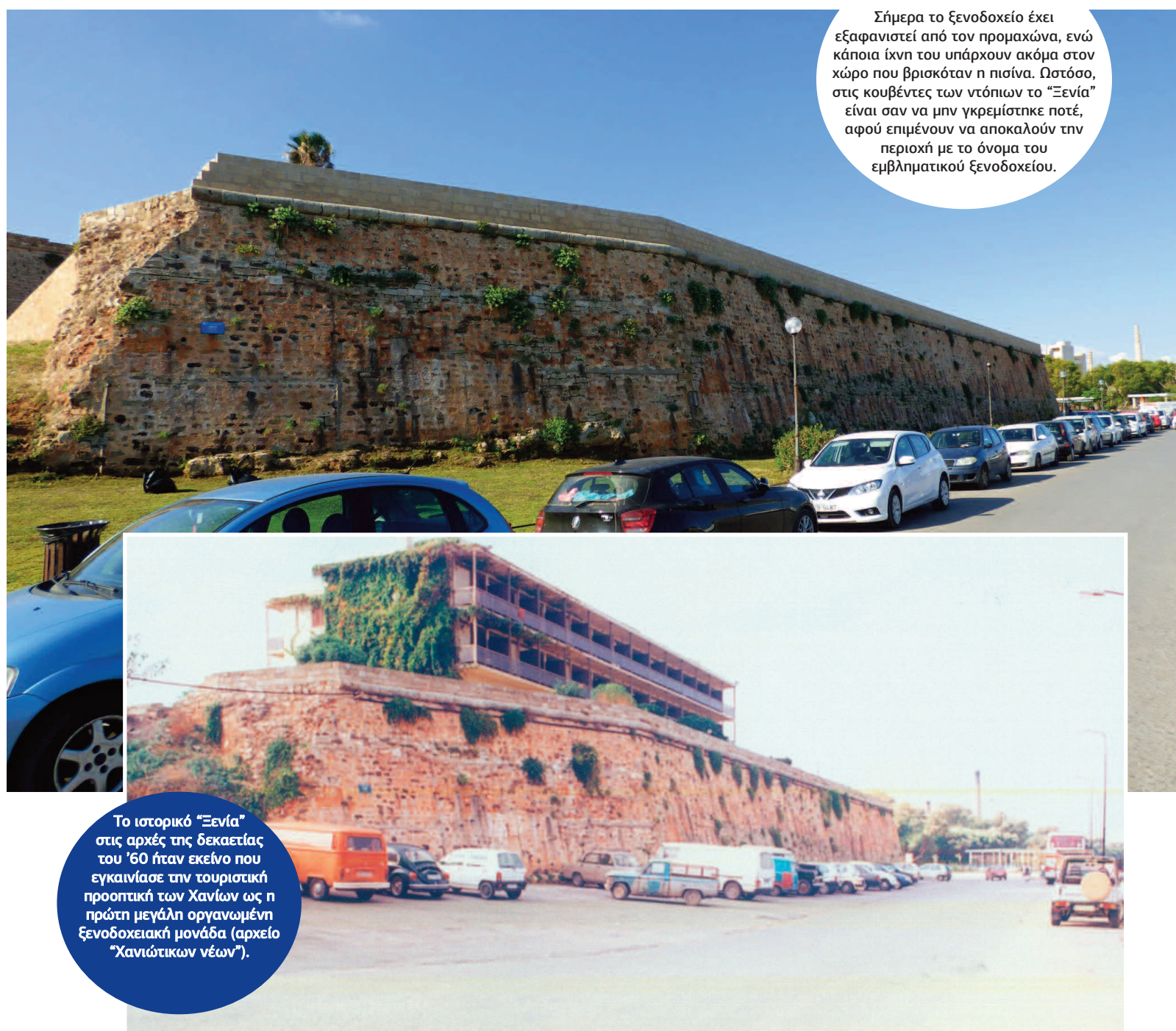
Η ΑΒΕΑ

Η ΑΒΕΑ υπήρξε το εμβληματικότερο εργοστασιακό κτήριο των Χανίων που δέσποζε για πάνω από 100 χρόνια στο παραλιακό μέτωπο της Νέας Χώρας. Η ιστορία της είναι συνυφασμένη με την οικονομική και κοινωνική ζωή των Χανίων ενώ εκατοντάδες είναι οι άνθρωποι, μέσα στην πολύχρονη ιστορία της, που εργάστηκαν στο εργοστάσιο. Η ίδρυση του εργοστασίου έγινε στα 1889 και αποτέλεσε την πρώτη βιομηχανία του είδους της στην Ελλάδα και μια από τις μεγαλύτερες στη Μεσόγειο. Στην Κρήτη το 18ο αιώνα το λάδι αποτελούσε το βασικό εξαγωγίμο προϊόν. Έτσι, η ΑΒΕΑ διαμόρφωσε μια ανεξάρτητη οικονομία στο νησί, στηρίζοντας τον αγροτικό τομέα, αφού συνδέθηκε με το βασικότερο αγροτικό προϊόν της περιοχής. «Δυστυχώς από το όλο συγκρότημα ελάχιστα έχουν απομείνει σήμερα καθώς το ξεκίνημα του 21ου αιώνα συνέπεσε με

τη σάρωση των σημαντικότερων ίσως υπολειμμάτων του χαρακτηριστικού αυτού βιομηχανικού μνημείου, του παλιότερου και μεγαλύτερου κάποτε των Χανίων», επεσήμανε ο κ. Μανούσακας.

Αρχές του 2000 η μοίρα του εντυπωσιακού βιομηχανικού συγκροτήματος ήταν προδιαγεγραμμένη. Το εργοστάσιο της ΑΒΕΑ μεταφέρεται στα Κεραμειά και λίγα χρόνια μετά οι μπουλντόζες πιάνουν δουλειά γκρεμίζοντας όχι απλώς ένα εργοστάσιο αλλά και μια μοναδική ευκαιρία για τα Χανιά να αποκτήσουν έναν χώρο πολιτισμού και παιδείας μοναδικής αρχιτεκτονικής αξίας και ιστορίας.

Σε πείσμα της λήθης διασώζονται μέχρι τις ημέρες μας οι δύο υψικάμινοι του εργοστασίου χωρίς, πάντως, να είναι ακόμα εξασφαλισμένο το μέλλον τους. Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, η ΑΒΕΑ παραμένει ολοζώντανη στην καθημερινότητα της πόλης ως τοπωνύμιο αναγνωρίσιμο από όλους.

Σήμερα το ξενοδοχείο έχει εξαφανιστεί από τον προμαχώνα, ενώ κάποια ίχνη του υπάρχουν ακόμα στον χώρο που βρισκόταν η πισίνα. Ωστόσο, στις κουβέντες των ντόπιων το “Ξενία” είναι σαν να μην γκρεμίστηκε ποτέ, αφού επιμένουν να αποκαλούν την περιοχή με το όνομα του εμβληματικού ξενοδοχείου.

Το ιστορικό “Ξενία” στις αρχές της δεκαετίας του ’60 ήταν εκείνο που εγκαίνιασε την τουριστική προοπτική των Χανίων ως η πρώτη μεγάλη οργανωμένη ξενοδοχειακή μονάδα (αρχείο “Χανιώτικων νέων”).

Το Ξενία

Το ξενοδοχείο “Ξενία” του ΕΟΤ στα Χανιά είχε κατασκευαστεί πάνω στον προμαχώνα Σαν Σαλβατόρε στη Δυτική Τάφρο των Ενετικών Οχυρώσεων. «Η ανέγερσή του έγινε στις αρχές της δεκαετίας του ’60 στη θέση που κάποτε βρισκόταν ο στρατώνας της Κρητικής Χωροφυλακής», επεσήμανε ο κ. Μανούσακας και πρόσθεσε ότι το “Ξενία” υπήρξε η πρώτη σοβαρή ξενοδοχειακή μονάδα στα Χανιά εγκαινιάζοντας ουσιαστικά την τουριστική προοπτική που γιγαντώθηκε μέσα στα επόμενα χρόνια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι επικεφαλής της ομάδας αρχιτεκτόνων που ανέλαβαν την υλοποίηση των ξενοδοχείων “Ξενία” του ΕΟΤ ανά την Ελλάδα υπήρξε ο φημισμένος αρχιτέκτονας Αρης Κωνσταντινίδης.

Το ξενοδοχείο λειτούργησε έως τις αρχές του 21ου αιώνα, στη συνέχεια έμεινε για κάποια χρόνια ανενεργό για να γκρεμιστεί τελικά το 2006 με απώτερο στόχο την ανάδειξη της Δυτικής Τάφρου και του προμαχώνα Σαν Σαλβατόρε.

Σήμερα, ελάχιστα ίχνη από το ιστορικό ξενοδοχείο απομένουν για να θυμίζουν την άλλοτε κραταιή τουριστική μονάδα που έδωσε το όνομά της στην περιοχή. Ακόμα όμως κι αν δεν υπάρχει σήμερα, το “Ξενία” εξακολουθεί να αναφέρεται στις κουβέντες των ντόπιων.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΖΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *BALLOTA nigra* (Βαλωτή ή μέλαινα) και ανήκει στην οικογένεια των Χειλανθών. Συνώνυμα του βοτάνου είναι τα *MARRUBIUM nigrum foetidum* (Bauh.), *MARRUBIUM nigrum* (Grantz.), *MARUBIASTUM* (Riv.), *Μέλαν* ή *μέγα πράσιον*, *Νόπρασον*, *Νωδεράς*, *Νωχελές*, *Νώφρις*, *Γνώθουρις*, *Γνωτέρα*.

Αγριομελισσόχορτο

Είναι πολυετές φυτό που φτάνει σε ύψος τα 80 εκατοστά, κνουδωτό, διακλαδισμένο, βαρύσομο. Βλαστοί τετραγωνικοί. Τα φύλλα έχουν μήκος από 3 έως 8 εκατοστά, ωοειδή, μυτερά, οδοντωτά, έμμιστα. Σπόνδυλοι με πολλά άνθη 12-14 κιλ., ρόδινα ή βιολετιά. Κάλυκας διπλωμένος κατά μήκος με 5 αμβλείς οδόντες. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα (έχουν αρσενικά και θηλυκά όργανα και επικονιάζονται από τις μέλισσες). Το συναντούμε σε εγκαταλελειμμένους αγρούς, σκουπίδια και μπάζα σε χαμηλό και μέσο υψόμετρο. Παρά την πικρή γεύση του οι μέλισσες επισκέπτονται τα άνθη του και συλλέγουν ένα υγρό εξαιρετικής ποιότητας.

Στη χώρα μας το συναντούμε με τις ονομασίες Πιπερίτζα, Ποπερίτσα, Σιδερόλαπαθο, Αγριομελισσόχορτο, Βρωμόχορτο, Σκυλόχορτο. Άλλα συγγενή είδη με το Αγριομελισσόχορτο είναι η Βαλλωτή η οξυβαφώδης (*BALLOTA acetabulosa*), την οποία συναντούμε με τα ονόματα φουρφούλια (Τήνο), Φαρφαλιά (Σύρος), Φλουτουριά (Σκύρος), Αγγαραστά, Αποπουλιά (Σίφνος), Ανεμοφωλιά (Αίγινα), Νεροβαμβάκιδα (Πελοπόννησος), Λυχνάρακι, Λουμίνια, Χορτολουμίνια, Μακρομάργο. Τους κάλυκες του φυτού αυτού τους κάνουμε λυχνάρακια, λουμίνια για καντήλια. Άλλο είδος είναι η Βαλλωτή η τριχωτή ή Χνωδής (*BALLOTA hirsute*) ή *B. Italica* που στη χώρα μας ονομάζουμε Βρωμόχορτο. Τέλος είναι η Βαλλωτή η ψευδοδικταμνος (*BALLOTA psedodictamnus*) γνωστό ως Μαρρούβιον, Ασπροπικρολούδι, Μαυρομάργο.

Ιστορικά στοιχεία

Το βότανο ήταν γνωστό από την αρχαιότητα. Ο Διοσκουρίδης το αποκαλούσε «Γνωτέρα». Τόσο οι αρχαίοι ιατροί όσο και ο Διοσκουρίδης, συνιστούσαν τα φύλλα του φυτού κοπανισμένα με αλάτι, υπό μορφή καταπλάσματος, ως αντίδοτο στα δαγκώματα των σκύλων. Το χρησιμοποιούσαν επίσης εναντίον των κονδυλωμάτων, ψημένο και ανακατεμένο με μέλι και εναντίον των ελκών κάθε είδους και μορφής.

Στην Κίνα το χρησιμοποιούσαν εδώ και εκατονταετίες για προβλήματα ήπατος και χοληδόχου κύστης.

Μετά τα μέσα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, χρησιμοποιούσαν το βότανο στην εμπειρική ιατρική. Έπαιρναν το έγχυμα του φυτού εσωτερικώς σαν εξαίσιο φάρμακο κατά της υστερίας και της υποχονδρίας, όπως και κατά του αρθριτισμού και της ποδάγρας. Εθεωρείτο επίσης άριστο ανθελμινθικό φάρμακο και ιδίως κατά των ασκαρίδων και των οξυούρων κατά των οποίων μάλιστα χρησιμοποιήθηκε και ο πυκνός χυμός του φυτού σε υπόθετα. Οι εμπειρικοί αντί για υπόθετα χρησιμοποιούσαν σε αυτή την περίπτωση μέθοδο πραγματικά αξιομνημόνευτη. Έπαιρναν ένα πράσο ή φρέσκο βλαστό από κρεμμύδι ή σκόρδο, το βουτούσαν μέσα στο χυμό του φυτού και το εισάγανε στο απευθυσμένο. Θεωρούσαν μάλιστα την μέθοδο αυτή εξαιρετικά ασφαλή και αποτελεσματική αν σκεφθεί κανείς ότι μέσα σε τρεις μέρες τα παράσιτα είχαν εξαφανισθεί!

Στον μεσαίωνα το θεωρούσαν ακόμα ως ένα από τα καλύτερα φάρμακα για την επούλωση των πληγών.

Ο Λεκτέρκ, ένας φυτοθεραπευτής, χρησιμοποίησε με επιτυχία το φυτό κατά των νευρώσεων, των νευρασθενειών και των ψυχώσεων (απαθικών καταστάσεων κ.α.) επίσης δε κατά της εμμηνοπαύσεως και κατά του κοκίτη. Ο ίδιος χρησιμοποίησε το χυμό με αλκοολούχο διάλυμα κατά της αιμηνίας.

Το έγχυμα του φυτού έχει οσμή ανυπόφορη. Το συναντούμε τακτικότερα σε διάφορα ιδιοσκευάσματα συνδυασμένο με άλλα εκχυλίσματα.

Διάφορα ιδιοσκευάσματα που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν ήταν το Νευροπορίλ το οποίο περιείχε εκχύλισμα Πασσιφλόρας, Λευ-

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Ανθίζει τον Ιούλιο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα φύλλα και οι ανθισμένες κορυφές του φυτού. Η συλλογή γίνεται από τον Ιούλιο έως τον Αύγουστο. Απαιτείται μεγάλη προσοχή στην αποξήρανση γιατί σαπίζουν εύκολα.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο δρα ως αντιλυσσικό, αντιβακτηριακό, τονωτικό, στυπτικό, διουρητικό, εμμηναγωγό, αποχρεμπτικό, αντιοξειδωτικό και αντισπασμωδικό.

Βοηθά σε κατάθλιψη ανησυχία, υστερία, αρθρίτη, βρογχικούς ερεθισμούς, γενετικούς ακροχόρδωνες, ποδάγρα, χοληστερόλη, τσιμπήματα κουνουπιών, δάγκωμα φιδιών, εμμηνοπαύση, εμμηνορροϊκές διαταραχές, ναυτία, εμετό, νευρικές διαταραχές, νευρώση στομάχου, κνησμό, έγκαυμα, καθαρίζει το αίμα.

Το αγριομελισσόχορτο είναι εξαιρετικό ίαμα για τη ναυτία και τον εμετό, όταν το αίτιο εντοπίζεται στο νευρικό σύστημα και όχι στο στομάχι. Για παράδειγμα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ασφάλεια στη ναυτία που οφείλεται σε κίνηση, όταν προκαλείται μέσω του εσωτερικού ωτός και του κεντρικού νευρικού συστήματος.

Βοηθά επίσης στους εμετούς της εγκυμοσύνης και στη ναυτία και στους εμετούς που οφείλονται σε νευρική κατάσταση.

Για τη ναυτία και τον εμετό μπορεί να συνδυαστεί με Σπειραία και με Χαμομήλι.

Στην ομοιοπαθητική χρησιμοποιείται για βήχα, αϋπνία και διαταραχές του νευρικού συστήματος.

Το βότανο χρησιμοποιείται σπάνια σήμερα από τους βοτανολογικούς.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε σε δύο κουταλιές του φαγητού, δύο ποτήρια βραστό νερό και το αφήνουμε σκεπασμένο για 10 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε ένα ποτήρι 3 με 4 φορές την ημέρα.

Υπό μορφή χυμού ενάντια στην αϋπνία πίνουμε ένα κουταλάκι του καφέ. Υπό μορφή βάμματος η δοσολογία είναι 25-40 σταγόνες τέσσερις φορές την ημέρα.

Προφυλάξεις

Δεν έχουν αναφερθεί παρενέργειες από την χρήση του βοτάνου. Φροντίζουμε όμως να μην ξεπερνάμε την συνιστώμενη δόση.

κ ή ς

Ιτέας, Κράταιγου, Βαλλωτή

και το Κουαίτουντόλ το οποίο περιείχε ρωδή εκχυλίσματα νάρδου, Πασσιφλόρας, Κράταιγου, Υοσκύαμου και βάμματος Βαλλωτής. Έφτιαχναν επίσης ένα ελιξίριο, το Σπασμαλγκόλ το οποίο χρησιμοποιούσαν ως αντισπασμωδικό και για κατευνασμό των νεύρων. Αυτό περιείχε Πασσιφλόρα, Βαλλωτή, Κράταιγο, Γκελσέμιο, Υοσκύαμο και Ευακόλ. Για νευρική αϋπνία και νευρικές υπερδιεγέρσεις χρησιμοποιούσαν σκαρλόπηκα από εκχυλίσματα Βαλλωτής, Πασσιφλόρας, Ανεμώνης, Κράταιγου, Ναρδικό Ψευδάργυρο και Βρωμιουράλη.

Συστατικά - χαρακτήρας

Η οσμή του φυτού είναι εξαιρετικά δυσάρεστη. Αυτός ήταν ο λόγος που ο μεγάλος βοτανολόγος Μπαουχίν το αποκαλούσε «foetidum» δηλαδή, δύσοσμον.

Περιέχει φλαβονικά γλυκοσίδια, χλωρογενικό οξύ, ίχνη αιθέριου ελαίου, διτερπενλακτόνες

Το νερό και το οινόπνευμα διαλύουν τα κύρια χημικά συστατικά του. Ασυμβίβαστη με αυτό ουσία είναι ο θειικός σίδηρος.

ΑΠΟ ΤΙΣ 14 ΕΩΣ ΤΙΣ 20 ΜΑΪΟΥ

Λαμπρός εορτασμός για τη Μάχη της Κρήτης

Με λαμπρότητα θα εορταστεί και φέτος η επέτειος της Μάχης της Κρήτης.

Οι εκδηλώσεις θα ξεκινήσουν την **Δευτέρα 14 Μαΐου** στις 7 μ.μ. με τα εγκαίνια στο **Γιαλί Τζαμιά** στο παλιό λιμάνι, έκθεσης ιστορικών αρχείων, φωτογραφικού υλικού και αντικειμένων με θέμα τα 190 χρόνια από την Ίδρυση της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων (ΣΣΕ) και της Στρατιωτικής Μουσικής. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 20 Μαΐου και θα λειτουργεί από 10 π.μ. έως 2 μ.μ. και από 6 μ.μ. έως 10 μ.μ..

Θα ακολουθήσουν, σύμφωνα με το πρόγραμμα που ανακοίνωσε η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, εκδηλώσεις:

•Την **Τρίτη 15 Μαΐου** στις 11 π.μ. στο **Μνημείο Αγίας** εντός Στρατοπέδου “Ταξιάρχου Ραπτοπούλου”.

•Την **Τετάρτη 16 Μαΐου** στις 6.30 μ.μ. στο **λιμανάκι Νέας Χώρας – Μνημείο Πεσόντων Κατοίκων της Νέας Χώρας** με διοργανωτή τον Δήμο Χανίων και στις 8 μ.μ. στο **Πνευματικό Κέντρο Χανίων** με προβολή του ντοκιμαντέρ με τίτλο: «Λουλούδια που Μαράθηκαν Νωρίς. Κακόπετρος 28 Αυγούστου 1944», (2018 / 66’), το οποίο αναφέρεται στην εκτέλεση 23 αμάχων και την λεηλασία του Κακοπέτρου στο Δήμο Πλατανιά Χανίων από τις δυνάμεις της Γερμανικής Κατοχής (σκηνοθεσία: Ματθαίος Φραντζεσκάκης – Βίκη Αρβελάκη).

•Την **Πέμπτη 17 Μαΐου** στις 9 π.μ. στη **Μονή Γωνιάς** δοξολογία χοροστατούντος του Μητροπολίτη Κισσάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου και προσκύνημα και ξενάγηση μαθητών της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων, στις 11 π.μ. στο **Μνημείο Ευελπίδων στο Κολυμπάρι** και στις 12 το μεσημέρι στην **Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης** με χαιρετισμούς από τον Διοικητή ΣΣΕ, Υποστράτηγο Λαλούση Χαράλαμπο και τον δήμαρχο Πλατανιά, Γιάννη Μαλανδράκη και ομιλία από τον Αρχηγό της 1ης Τάξεως της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων για τη Μάχη τη Κρήτης και τη συμμετοχή της Σχολής Ευελπίδων στη Μάχη. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης θα γίνει **προσφορά χώματος στον Εκπρόσωπο της Πρεσβείας της Αυστραλίας στην Αθήνα**, Πλοίαρχο Timothy Byles, Ακόλουθο Άμυνας Νότιας Ευρώπης, από τόπο που πολέμησαν τα μέλη των Αυστραλιανών και Νεο-Ζηλανδών Σωμάτων Στρατού (ANZAC).

Την ίδια μέρα στις 11 π.μ. θα γίνει για

τη μαθητική κοινότητα στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων προβολή του ντοκιμαντέρ με τίτλο: «**Λουλούδια που Μαράθηκαν Νωρίς. Κακόπετρος 28 Αυγούστου 1944**».

•Την **Παρασκευή 18 Μαΐου** στις 10 π.μ. στο **Φρούριο Φιρκά** (επίσημη έπαρση Σημαιών, Εθνικοί Ύμνοι), στις 11.30 π.μ. εμβατήρια από τη Στρατιωτική Μουσική της 5ης ΤΑΞ.ΠΖ στο **Ενετικό Λιμάνι Χανίων** και στη 1 μ.μ. στην πρώην **42η Οδό Τσιγκαλαριών – Μνημείο Στρατιωτικού Εκστρατευτικού Σώματος Αυστραλών και Νεοζηλανδών (ANZAC)** εις Μνήμην της 27ης Μαΐου 1941. Επίσης στις 6 μ.μ. στο **Γαλατά** στο Μνημείο Ελληνο-Νεοζηλανδών και στις 8.30 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση για τα 190 Χρόνια Από Την Ίδρυση της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων (ΣΣΕ), με ομιλία από τον Διοικητή της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων, Υποστράτηγο Χαράλαμπο Λαλούση, προβολή ιστορικού οπτικοακουστικού υλικού και συναυλία της Χορωδίας της Σχολής Ευελπίδων.

•Το **Σάββατο 19 Μαΐου** στις 11 μ.μ. στον Αλικιανό στο **Μνημείο Κερίτη** και στις 6 μ.μ. στη Σούδα στο **Συμμαχικό Νεκροταφείο**. Η **κεντρική εκδήλωση** θα πραγματοποιηθεί στις 8.30 το βράδυ του Σαββάτου στο **Πνευματικό Κέντρο Χανίων** με χαιρετισμό Αντιπεριφερειάρχη, προβολή αποσπασμάτων ντοκιμαντέρ (κόπια εργασίας) παραγωγής του Νεοζηλανδού Παραγωγού και Σκηνοθέτη, κ. John Irwin, για τον ρόλο των γυναικών στη Μάχη της Κρήτης και την Κατοχή με απονομή βραβείων στον δημιουργό και

στις πρωταγωνίστριες του ντοκιμαντέρ και συναυλία από την Στρατιωτική Μουσική της 5ης Ταξιαρχίας Πεζικού.

•Την **Κυριακή 20 Μαΐου** στις 10 μ.μ. θα γίνει ξενάγηση στη νησίδα Θωδωρού, στις 11 π.μ. **στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Χανίων** επίσημη Δοξολογία χοροστατούντος του Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου Δαμασκηνού και στη 1 μ.μ. στο **Μάλεμε** εκδήλωση στο Γερμανικό Νεκροταφείο. Η **τελετή λήξης** θα γίνει στις 6 μ.μ. στο **αεροδρόμιο Μάλεμε** και θα περιλαμβάνει πτήση επίδειξης (demo flight) από αεροσκάφη F-16 BLK 52+ της 115 ΠΜ και **ρίψη αλεξιπτωτιών** από την 1η ΜΑΛ.

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Επίσης, θα πραγματοποιηθούν αθλητικές διοργανώσεις στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων:

•Διεθνείς Αγώνες **Ξιφασκίας** Ανδρών – Γυναικών με τίτλο: “Μάχη της Κρήτης 2018” στις 26 και 27 Μαΐου στο Κλειστό Γυμναστήριο Κλαδισού.

•Διεθνείς **Σκοπευτικοί Αγώνες Σταθερού Στόχου** Α΄ Κατηγορίας με τίτλο: “Μάχη της Κρήτης” στις 26 και 27 Μαΐου στο Εθνικό Σκοπευτήριο Χανίων.

•Διεθνείς **Σκοπευτικοί Αγώνες Πήλινου Στόχου** με τίτλο: “Μάχη της Κρήτης” στις 26 και 27 Μαΐου στο Εθνικό Σκοπευτήριο Χανίων.

•Πανελλήνιοι Αγώνες **Πρακτικής Σκοποβολής** επιπέδου 2 στις 27 Μαΐου στο Σκοπευτήριο Σκινέ.

•Πανελλήνιοι **Ποδηλατικοί Αγώνες Δρόμου** στις 10 και 11 Ιουνίου στην Παλαιόχωρα.

ΣΤΟ ΗΡΩΟ ΠΕΣΟΝΤΩΝ

Εκδήλωση μνήμης για τον Ποντιακό Ελληνισμό

Εκδήλωση μνήμης για τη γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου διοργανώνουν η Περιφέρεια Κρήτης-Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων, ο Σύλλογος Ποντίων Χανίων «Παναγία Σουμελά» και ο Σύλλογος Ποντίων Χανίων «Η Ρωμανία» το Σάββατο 12 Μαΐου στις 7 μ.μ.

στο **Ηρώο Πεσόντων** (Πάρκο Ειρήνης & Φιλίας).

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει: Επιμνημόσυνη Δέηση υπέρ των θυμάτων της Γενοκτονίας

των Ελλήνων του Πόντου, ομιλία για το Χρονικό της Γενοκτονίας, κατάθεση στεφάνων, ενός λεπτού σιγή, ανάκρουση Εθνικού Ύμνου.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ

Βράβευση μαθητών για αρχαία ελληνικά

Βράβευση των μαθητριών και μαθητών που διακρίθηκαν στον 30ο διαγωνισμό αρχαίων ελληνικών θα γίνει την Κυριακή 13 Μαΐου στις 7 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Απόσπασμα από τις Νεφέλες του Αριστοφάνη θα παρουσιάσει η θεατρική ομάδα του 4ου ΓΕΛ Χανίων. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο Κωνσταντίνος Σπανουδάκης, αναπληρωτής καθηγητής Κλασικής Φιλολογίας και αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Συνδιοργάνωση: Σύνδεσμος Φιλολόγων Χανίων, Περιφερειακή Ενότητα Χανίων.

ΣΤΟΝ Ι.Ν. ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Ν. ΧΩΡΑΣ

Εορταστική συναυλία

Με μια μουσική συναυλία στην οποία θα συμπράξουν η Χορωδία της Αδελφότητας Μικρασιατών “Ο Άγιος Πολύκαρπος” με τη χορωδία της ενορίας της Αγίας Αικατερίνης Νέας Χώρας θα εορταστεί τη Δευτέρα, 14 Μαΐου, στις 6.30 το απόγευμα στο Ενοριακό Κέντρο της εκκλησίας «Σιναιτίσσα Κερά» η συμπλήρωση 10 χρόνων λειτουργίας του Ιερού Ναού της Αγίας Αικατερίνης.

ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Χορευτική εκδήλωση

Εκδήλωση με τον “Zumba®Presenter” και χορογράφο από την Ιταλία, Raffaele Verrillo, οργανώνουν οι zumba®instructors: Αθανάσιος Κωνσταντίνος Ντιβίτα, Ευγενία Παπάλα και Κωνσταντίνος Κακαβελάκης, το Σάββατο 12 Μαΐου στις 7 μ.μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων του Κέντρου Μέριμνας Χανίων (Μαλαθύρου 1 και Αποκορώνου 166).

13 ΚΑΙ 14 ΜΑΪΟΥ

Εορτασμός του προστάτη του πρώην Θ.Ψ.Π.Χ.

Με ανακοίνωσή του ο Σύλλογος Εργαζομένων του πρώην Θεραπευτηρίου Ψυχικών Παθήσεων Χανίων προσκαλεί τους Χανιώτες στον διήμερο πανηγυρικό εορτασμό του Αγίου Θεράποντος στον Ιερό Ναό που βρίσκεται στον προαύλιο χώρο του πρώην Θεραπευτηρίου Ψυχικών Παθήσεων Χανίων (περιοχή ΜΑΙΧ).

Το πρόγραμμα του εορτασμού περιλαμβάνει την Κυριακή 13 Μαΐου στις 6.30 μ.μ. μεγάλο Εσπερινό μετ’ αρτοκλασίας. Θ’ ακολουθήσει παραδοσιακό κέρασμα, την Δευτέρα 14 Μαΐου στις 7.30 π.μ. Όρθρο και Θεία Λειτουργία.

ΣΤΟ “ΜΕΓΑΛΟ Ο”

Τζαζ βραδιά

Τζαζ βραδιά θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο στο “Μεγάλο Ο” με τους: Nick Jennings (φωνητικά), Ευριπίδης Σταματίου (πιάνο), Πάνος Σιασιος (κοντραμπάσο) Κώστας Πουσιας (κιθάρα). Είσοδος: 5 ευρώ.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

“Όταν συλλογιέμαι την Κρήτη, Ψηφίδες ιστορίας και πολιτισμού”

Ένα λεύκωμα για την Κρήτη με τίτλο **“Όταν συλλογιέμαι την Κρήτη, Ψηφίδες ιστορίας και πολιτισμού”** θα παρουσιαστεί την Τετάρτη 16 Μαΐου στις 8 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Την παρουσίαση οργανώνουν η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χα-

νίων, το βιβλιοπωλείο “Μικρό καράβι” και οι εκδόσεις “Μεταίχμιο”.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο φυσικός Μανώλης Δρακάκης, ο φιλόλογος Κώστας Μουτζούρης και ο δημοσιογράφος Ματθαίος Φραντζεσκάκης. Συντονίζει ο Γιώργος Πιτσιτάκης,

δάσκαλος-συγγραφέας.

Ο δημιουργός του λευκώματος, ο συνταξιούχος δάσκαλος Δημήτρης Χατζηκωνσταντίνου, σε ένα οδοιπορικό που κράτησε πάνω από έναν χρόνο συγκέντρωσε το υλικό που αποτέλεσε τη βάση για το λεύκωμα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΤΟΥ ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.

“Ηρακλέους Αθλ(ι)οι”

Το έργο **“Ηρακλέους άθλ(ι)οι”** της Άνδρης Θεοδότου, σε διασκευή Χρήστου Ραχιώτη, θα παρουσιάσει η Πειραματική Ερασιτεχνική Σκηνή του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Κρήτης, ολοκληρώνοντας το 14ο κύκλο μαθημάτων, στην αίθουσα του Βενιζελείου Ωδείου Χανίων σήμερα **Σάββατο και αύριο Κυριακή στις 9 μ.μ..**

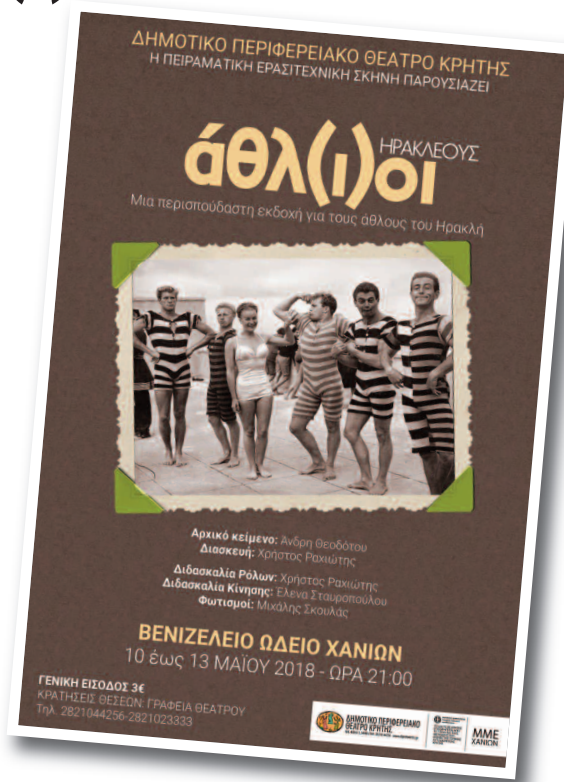
Το έργο είναι μια μη εμπεριστατωμένη ματιά πάνω στον μύθο του Ηρακλή. Ένα αδιάκριτο βλέμμα στο γενεαλογικό του δέντρο, στα παιδικά του χρόνια και την ενηλικίωσή του και φυσικά στην κορύφωση του βίου του, την επίτευξη των δώδεκα άθλων, που αποτέλεσαν εξιλέωση για το φόνο των τριών ή πέντε ή επτά παιδιών του.

Διδασκαλία Κίνησης: Έλενα Σταυροπούλου, μουσική Επένδυση: Χρήστος Ραχιώτης

Φωτισμοί: Μιχάλης Σκουλάς, τραγούδι: Ελευθερία Κοκοτσάκη, Γεωργία Κούνδουρου.

Ακούγονται οι φωνές των: Γεωργίας Κούνδουρου, Χρήστου Ραχιώτη

Γενική είσοδος 3 ευρώ. Προώληση -κρατήσεις θέσεων: Γραφεία Θεάτρου (Νικ. Φωκά 5 – τηλ.2821044256-2821023333).

ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

“Το Μαγγανοπήγαδο”

Η θεατρική ομάδα του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων παρουσιάζει το έργο **“Το Μαγγανοπήγαδο”** του Στέφανου Φωτιάδη, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Καλογεράκη.

Οι παραστάσεις θα δοθούν στο Βενιζελείο Ωδείο Χανίων στις 17, 18 και 19 Μαΐου στις 9 το βράδυ. «Το Μαγγανοπήγαδο» είναι θεατρικό έργο γραμμένο στα μέσα της δεκαετίας του '50 από τον θεατρικό συγγραφέα, σκηνοθέτη και ηθοποιό Στέφανο Φωτιάδη. Ακολουθώντας το μέτρο και τους κανόνες του γαλλικού μπουλμπάρ ο συγγραφέας σκαρώνει μία έξυπνη κωμωδία χαρακτήρων για να σχολιάσει δηκτικά τις παραδοξότητες και την απρονοσία της αστικής τάξης, που μόλις αρχίζει να συνέρχεται από τα δεινά του πολέμου και της κατοχής και των κατοπινών δυστυχιών. Παίζουν οι δικηγόροι (με σειρά εμφάνισης): Δημήτρης Πετράκης, Νίκος Γιακουμάκης, Αφροδίτη Ταβουλάρη, Ελλάδα Μουρατίδη, Μαρικίτα Καλογεράκη, Γιώργος Κορτσάλιουδάκης, Γιώργος Βεργάκης, Γεωργία Τσουκλα-

ράκη, Γιώργος Αμανάκης, Ελένη Μπολιουδάκη, Χαράλαμπος Ζολινδάκης. Σκηνική επιμέλεια: Δημήτρης Καλογεράκης, ενδυματολογική επιμέλεια: Ξανθή Κόντου μακιγιάζ: Ιωάννα Δουρουντάκη. Κομμώσεις: Artistc Virouraki. Φωτισμός: Ήχος: Γιάννης Γιαννικάκης, Μουσική επιμέλεια: Γιάννης Γιαννικάκης, Γιώργος

Κορτσάλιουδάκης Προώληση εισιτηρίων - κρατήσεις: Στο ταμείο του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων (Πλατεία Δικαστηρίων) και στο τηλέφωνο: 28210-55306 (Δευτ. - Παρ.: 9 π.μ. - 1 μ.μ.).

Γενική είσοδος: 8 ευρώ (Τα έσοδα θα διατεθούν για φιλανθρωπικούς σκοπούς).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ANTIBARO

“Εκβους” στα Χανιά

Την παράσταση **“Εκβους”** του Πίτερ Σάφερ παρουσιάζει η Ομάδα “Αντίβαρο” από το Ρέθυμνο στο Θέατρο Κυδωνία στα Χανιά, το Σάββατο 12 Μαΐου στις 9 μ.μ. και την Κυριακή 13 Μαΐου στις 8 μ.μ..

Πρόκειται για το βραβευμένο έργο “Εκβους” του Βρετανού συγγραφέα Πίτερ Σάφερ, σε σκηνοθεσία του Μανώλη Σειραγάκη και μετάφραση της Ομάδας Αντίβαρο.

Ο Σάφερ εμπνεύστηκε αυτό το ψυχολογικό δράμα από ένα πραγματικό γεγονός, την ανεξήγητη πράξη ενός εφήβου που, χωρίς προφανή λόγο, βιαιοπραγεί απέναντι σε έξι άτομα.

Σκηνοθεσία: Μανώλης Σειραγάκης, μετάφραση: Ομάδα Αντίβαρο, επιμέλεια μετάφρασης: Μαρία Κουφάκη, μουσική: Στέλιος Ζουμαδάκης, σκηνικά-κουστούμια: Κάλλη Καραδάκη, φωτισμοί: Μανώλης Σειραγάκης, διαχείριση ήχου και εικόνες: Μαρία Κουφάκη

Παίζουν αλφαβητικά: Ελευθερία Αντωνοπούλου, Δημήτρης Βαρελάς, Μαρίνα Δημητριάδου, Ειρήνη Κουτσάκη, Θωμάς Μάσκας, Νίκος Νικολάκης, Ιάσοντας Ξεζάκης, Γιάννα Παγιαβλή, Γιώργος Φραγάκης, Γιάννης Χατζηβασιλείου, Βιβή

Χατζηκωτούλα.

Τιμή εισιτηρίου: 10€ (γενική είσοδος), 8€ (φοιτητικό, ανέργων, άνω των 65, πολυτεχνικό).

Η παράσταση είναι κατάλληλη για άτομα άνω των 15 ετών.

Τηλέφωνο κρατήσεων: 6988399325

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ “ΣΚΗΝΟΠΛΟΚΟΙ”

Toc toc group therapy”

Την πρώτη της παραγωγή παρουσιάζει η νεοσύστατη θεατρική ομάδα “Οι Σκηνοπλόκοι”, μια ξέφρενη κωμωδία με τίτλο **“Toc toc group therapy”**, βασισμένη στο έργο του Laurent Bafie, σε διασκευή και σκηνοθεσία Μηνά Μιχάλη. Οι παραστάσεις θα δοθούν 12,13,14 Μαΐου στις 8 μ.μ. στη νέα θεατρική σκηνή “Οι Σκηνοπλόκοι” στην οδό Κ. Μάνου 32, στην Πελεκαίνα. Στο έργο έχουμε ένα διάσημο γιατρό, μια αιθουσα αναμονής κι έξι ανθρώπους που αναζητούν να λυτρωθούν από τα προβλήματά τους.

Παίζουν: Αγγελάκης Γιάννης, Καλτσουνάκης Γιώργος, Καπενεκάκης Δημήτρης-Νάκος, Κουκουράκη Ευανθία, Λιοδάκη Δήμητρα, Χρυσουλάκη Αφροδίτη, Ψωμαδάκη Φαίη.

Η παράσταση είναι κατάλληλη για ηλικίες από 15 χρονών και άνω. Τιμή εισιτηρίου: 10 ευρώ.

Τηλέφωνα κρατήσεων: 6983167009-6934020867.

ΑΠΟ ΤΗΝ “προΤΑΣΗ”

“Η ωραία Αθοκουτάλα”

Η Ομάδα Παραστατικών Τεχνών προΤΑΣΗ παρουσιάζει το κρητικό λαϊκό παραμύθι: **“Η Ωραία Αθοκουτάλα”** για πρώτη φορά στα Χανιά, την Κυριακή 13 Μαΐου στις 9 μ.μ. στο YOU.C.A. (Καραϊσκάκη 76, απέναντι από την Πυροσβεστική).

“Αθοκουτάλα” είναι το όνομα της ηρώιδας ενός πασίγνωστου παραμυθιού στα πέρατα του κόσμου. Πρόκειται για τη Σταχτοπούτα, όνομα με την ίδια ετυμολογική εξήγηση (άθος = στάχτη)☞ ένα μάλλον κοινό παραμύθι της μεσαιωνικής Ευρώπης. Η κρητική παραλλαγή της Σταχτοπούτας αντλεί υλικό από τα περήφανα Αστερούσια Όρη και δη τα Καπετανιανά, ιδιαίτερη πατρίδα του λαογράφου-συγγραφέα Γιώργη Γρ. Σταματάκη, ο οποίος είχε την τύχη να ακούσει το παραμύθι από τη γιαγιά του στις αρχές της δεκαετίας του '80 και να το καταγράψει διατηρώντας -στο ακέραιο- τη ντοπιολαλιά, το σκοτάδι και τα «πρεπά» μιας αλλοτινής εποχής. Κείμενο: Γιώργης Γρ. Σταματάκης, θεατρική προσαρμογή – σκηνοθεσία: Δημήτρης Φοινίτης, αφήγηση: Ελένη Στρατάκη, πρωτότυπη μουσική – εκτέλεση: Κωστής Μακάκης, κοστούμι: Μανωλία Κοκολογιάννη, επιμέλεια κίνησης: Μικαέλα Κεφαλογιάννη.

Γενική είσοδος: 10 ευρώ, μειωμένο 7 ευρώ

Κρατήσεις θέσεων: 698 290 8433 / 693 793 5211

Διάρκεια: 60 λεπτά χωρίς διάλειμμα

Η παράσταση δεν προτείνεται σε παιδιά κάτω των 13 ετών.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ “FLY THEATRE”

“Frida Κι Άλλο”

Η συναρπαστική ζωή της Φρίντα Κάλο επί σκηνής, θα παρουσιάζεται από τους Fly Theatre σήμερα Σάββατο, αύριο Κυριακή και εκτάκτως τη Δευτέρα 14 Μαΐου στα Χανιά, στο στούντιο Όξω Νού. Όπως επισημαίνει σε ανακοίνωσή του το Στούντιο Όξω Νου, «λόγω εξάντλησης των θέσεων απο τις κρατήσεις των τριών παραστάσεων, θα δοθεί μία εξτρά παράσταση την Δευτέρα 14 Μαΐου.

Η παράσταση **«Frida Κι Άλλο»** ανεβαίνει σε κείμενο της Κατερίνας Δαμβόγλου. Παίζουν η Κατερίνα Δαμβόγλου και ο Robin Beer. Δραματουργία: Μιράντα Βατικιώτη, σκηνογραφία/Ενδυματολογία: Ερμίνια Αποστολάκη

Ωρα έναρξης: 9.30 μ.μ., εισιτήρια 12 & 10 ευρώ, τηλέφωνο κρατήσεων 28210 45585.

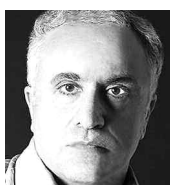
ΑΠΟ ΤΟ 3ο ΛΥΚΕΙΟ

“Πρώτη φορά... Μήδεια”

Το θεατρικό εργαστήρι του 3ου Γενικού Λυκείου Χανίων παρουσιάζει το έργο: **“Πρώτη φορά... Μήδεια!”** σήμερα Σάββατο 12 Μαΐου στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων. Πρόκειται για μια πρωτότυπη θεατρική διασκευή της ομώνυμης “Μήδειας” του Μποστ σε μια θεατρική παράσταση σκηνοθετημένη από τον εκπαιδευτικό Δημήτρη Δαμασκηνό.

Ωρα έναρξης: 8.30 μ.μ.. Είσοδος Ελεύθερη. Προαιρετική οικονομική ενίσχυση: 3 ευρώ. Μέρος των εισπράξεων θα διατεθεί για την αγορά ειδών προσωπικής χρήσης για τα παιδιά του Παραρτήματος Προστασίας Παιδιών και Νέων Χανίων. Συνδιοργάνωση: Περιφέρεια Κρήτης – Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
MSc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 78ο

«Το κορίτσι λεοπάρδαλη» έδινε παραστάσεις στις αρχές του προηγούμενου αιώνα ως αξιοπερίεργο. Στην πραγματικότητα επρόκειτο για περίπτωση πάσχουσας από λεύκη, μιας ασθένειας που προκαλεί καταστροφή των μελανοκυττάρων σε περιοχές του δέρματος.

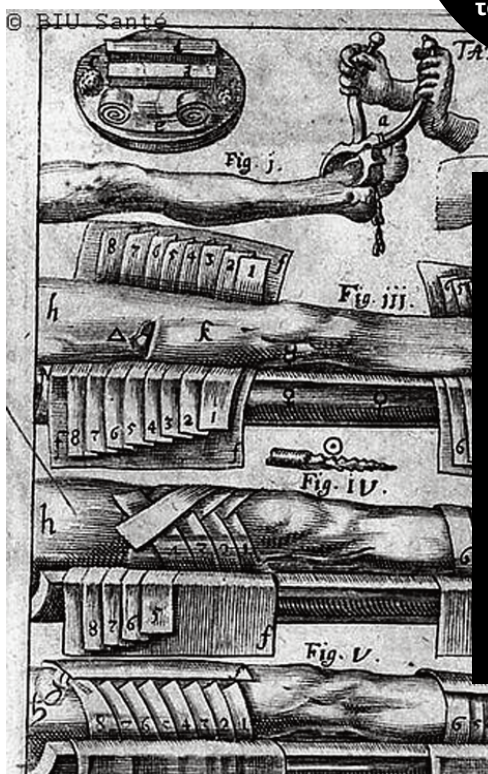
Πατέντα με μεταλλικό σύρμα, για να μη βάζουν τα μωρά τα δάκτυλα στο στόμα τους, τη δεκαετία του 1950: «Άσφαλές, υγιεινό, φθινό και άνετο, εγκεκριμένο από κορυφαίους ειδικούς».

Νοσοκόμες με μάσκες κατά την πανδημία γρίπης του 1918, που κόστισε τη ζωή σε πάνω από 50 εκατομμύρια ανθρώπους.

Γραμματοσήμο των Αμερικανικών Ταχυδρομείων του 1978, με τον Έλληνα γιατρό Γεώργιο Παπανικολάου, που ανακάλυψε το Παπ-τεστ για την έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου του τραχήλου.

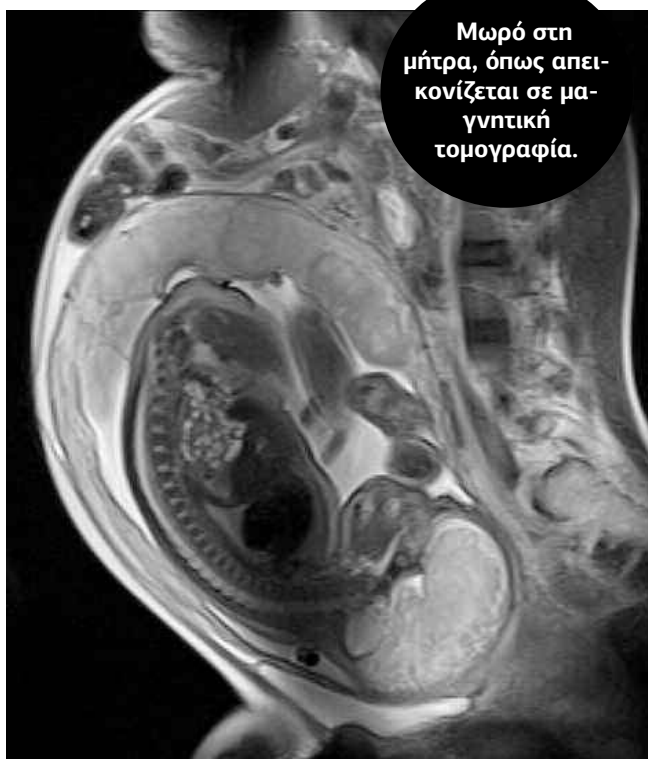
Τεχνικές ακινητοποίησης και χειρουργικής των κάτω άκρων, από το βιβλίο «The American Armamentarium Chirurgicalum», που εκδόθηκε στη Νέα Υόρκη το 1879.

Πίνακας ζωγραφικής του 1753 του Ιταλού ζωγράφου Gaspare Traversi, που απεικονίζει χειρουργική επέμβαση στην κοιλιά σε μη ναρκωμένο ασθενή...

Γερμανικός «Διορθωτής Μύτης», σε διαφήμιση στο Βερολίνο του 1920, που υποσχόταν ονειρικές μύτες, πριν την εξέλιξη της πλαστικής χειρουργικής...

Μωρό στη μήτρα, όπως απεικονίζεται σε μαγνητική τομογραφία.

Τα Cocarettes (από τις λέξεις Cocaine και cigarettes) 1880, ήταν τσιγάρα με κοκαΐνη που πωλούνταν στα τέλη του 19ου αιώνα νόμιμα: «Το μεγαλύτερο δώρο που έχει γίνει ποτέ σε καπνιστές, κατάλληλο και για άτομα με ευαίσθητη υγεία».

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Χέρια μικρά

» Andrés Barba (μτφρ. Βασιλική Κνήτου, εκδόσεις Μεταίχμιο)

Ο πατέρας μου πέθανε επιτόπου, η μητέρα μου στο νοσοκομείο.

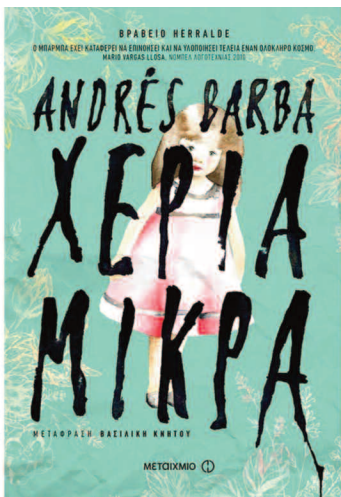
Η εφτάχρονη Μαρίνα επαναλαμβάνει τη φράση αυτή χωρίς λύπη, όπως λέει το όνομά του κανείς μπροστά σε ξένους όταν συστήνεται. Ήταν και εκείνη στο αυτοκίνητο. Εκείνη επέζησε, ο πατέρας της πέθανε επιτόπου, η μητέρα της στο νοσοκομείο, εκείνη έμεινε μόνη. Η Μαρίνα πηγαίνει σε ένα ορφανοτροφείο, για την ακρίβεια καταλήγει εκεί.

Με το παραπάνω υλικό ως πρώτη ύλη κάποιος συγγραφέας δεν θα δυσκολευόταν, μάλλον, να στήσει μια σπαραξικάρδια ιστορία ενηλικίωσης, γεμάτη ευκολίες και συναισθηματική καθοδήγηση. Ο Αντρές Μπάρμπα δεν ανήκει σε αυτή την κατηγορία. Αυτό από μόνο του, βέβαια, δεν είναι αρκετό για να μετατρέψει το Χέρια μικρά σε σπουδαίο βιβλίο.

Το Χέρια μικρά, μια ολιγοσέλιδη νουβέλα, διαβάζεται απνευστί κυρίως λόγω όγκου. Ο Μπάρμπα ποντάρει αρκετά στην ατμόσφαιρα της ιστορίας του και τα καταφέρνει περίφημα σε αυτό το κομμάτι, χωρίς να είμαι βέβαιος πως αυτή η απόφασή του δεν αποτελεί μια ευκολία ή φυγοπονία, ένα καταφύγιο στο απροσδιόριστο και στο φλου, μια υπαινικτικότητα που ίσως ξεπερνάει τα όρια. Εκείνο που σίγουρα λειτουργεί είναι η συναισθηματική αποστασιοποίηση της αφη-

γηματικής φωνής, λόγος κοφτός και ακριβής, χωρίς παραχωρήσεις, ρυθμός σταθερός, χωρίς άρσεις και υφέσεις, που τελικά ενσωματώνει την υπαινικτικότητα, δικαιολογεί τη διάθεση για αφαίρεση και προσδίδει ένα αίσθημα τρόμου στην ιστορία χωρίς τεχνάσματα. Είναι σημαντικό να γίνει αναφορά στην παιδικότητα που αποπνέει η ιστορία, γεγονός που δεν θα έπρεπε να θεωρείται δεδομένο λόγω του ότι πρόκειται για μια ιστορία με παιδιά, καθώς πολλά είναι τα παραδείγματα εκείνα των ενήλικων φωνών σε παιδικά χείλη, σε κάποιες αποτυχημένες απόπειρες συγγραφών να αποτυπώσουν τη μικρή ηλικία. Βέβαια, η παιδικότητα των ηρώων του Μπάρμπα διαθέτει μια σκληρότητα, που ωστόσο δεν ξενίζει.

Τέσσερις μέρες μετά την ανάγνωση, και ακόμα δεν είμαι σίγουρος για το βιβλίο αυτό. Σίγουρα δεν είναι αριστούργημα. Σε καμία περίπτωση δεν είναι σκουπίδι. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερο βιβλίο, όμως αδυνατώ να καταλήξω πού γέρνει τελικά η πλάστιγγα. Διαβάζοντάς το θυμήθηκα το Εμείς τα θηρία (Justin Torres, μτφρ Θωμάς Σκάσης, εκδόσεις Πατάκη) και ένιωσα μια συγγένεια ανάμεσα στα δύο, κυρίως λόγω της ατμόσφαιρας που ως ανάμνηση μου έμεινε από εκείνη την ανάγνωση. Τώρα, συνειδητοποιώ πως η Έρπενμπεκ

στην Ιστορία του γερασμένου παιδιού (μτφρ Αλέξανδρος Κυπριώτης, εκδόσεις Ίνδικτος), εκκινώντας από παρεμφερή αφετηρία και στοχεύοντας σε κάτι αρκετά πιο φιλόδοξο, την ενσωμάτωση της Ιστορίας μέσα από μια παραβολή κρυμμένη με τρόπο τέτοιο ώστε η ιστορία να μη χάνει την αυτόνομη λειτουργία της, πέτυχε πολλά περισσότερα. Ο συσχετισμός με τα παραπάνω βιβλία δεν έχει ως πρωταρχικό στόχο την αναπόφευκτη σύγκριση, είναι περισσότερο η αποτύπωση ενός μεταναγνωστικού ταξιδιού στην προσπάθειά μου να καταλήξω σε ένα πόρισμα, επειδή είναι κάπως άβολο το μετεώρισμα αυτό.

ΣΤΙΣ 14 ΜΑΪΟΥ

Τιμητική εκδήλωση για Σφακιανούς λαογράφους

Το Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας και η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων οργανώνουν, στο **Πνευματικό Κέντρο Χανίων**, τη Δευτέρα 14 Μαΐου 2018, στις 7.30 μ.μ., **τιμητική εκδήλωση** για τους Σφακιανούς συλλογείς – καταγραφείς πρωτογενούς φιλολογικού και λαογραφικού υλικού, και όχι μόνο, **Κανάκη Γερωνυμάκη και Ανδρέα Χατζηπολάκη.**

Για τον Κανάκη Γερωνυμάκη και το έργο του θα μιλήσουν ο **Βασίλης Χαρωνίτης**, δάσκαλος, συγγραφέας, και η **Μαρία Στέλλα Ζεάκη**, επικοινωνιολόγος, λαογράφος.

Για τον Ανδρέα Χατζηπολάκη θα μιλήσουν η **Εύα Κριαρά** φιλόλογος, σκηνοθέτης, και η Βούλα Επιτροπάκη, νομικός, ποιήτρια.

Την εκδήλωση θα συντονίζει η **Ιωάννα (Νανά) Χαλκιαδάκη – Μπασιά**, φιλόλογος, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ιστορικής, Λαογραφικής και Αρχαιολογικής Εταιρείας Κρήτης.

Στην εκδήλωση αυτή θα γίνει και σύντομη αναφορά στα είκοσι χρόνια ζωής και προσφοράς του Κέντρου Κρητικής Λογοτεχνίας και παρουσία των εκδόσεών του.

Στη Βέροια η ποίηση του Βαγγέλη Κακατσάκη

Στην πρωτεύουσα της Ημαθίας, και συγκεκριμένα στο Εκκοκκιστήριο Ιδεών, τη Δευτέρα 14 Μαΐου και ώρα 8 μ.μ., θα γίνει η τρίτη παρουσίαση της νέας, τέταρτης, ποιητικής συλλογής του Χανιώτη δασκάλου – λογοτέχνη **Βαγγέλη Θ. Κακατσάκη** με τίτλο «Όπως το ψωμί» και το σύνολο του ποιητικού του έργου. Διοργανωτές της Εκδήλωσης είναι το Εκκοκκιστήριο Ιδεών, ο Σύλλογος Κρητικών Ημαθίας και οι Εκδόσεις «Πυξίδα της Πόλης», με τη στήριξη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος». Για την ποίηση του Βαγγέλη Θ. Κακατσάκη θα μιλήσουν ο ποιητής Ηλίας Τσέκος και ο Γιάννης Ναζλίδης, ενώ θα χαιρετίσουν ο πρόεδρος του Συλλόγου Κρητικών Ημαθίας Στέλιος Αλιγζάκης και η πρόεδρος του Συλλόγου Φίλων του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» Αργυρώ Χανιωτάκη – Σμυρλάκη. Η εκδήλωση, που θα πλαισιωθεί με κρητικούς χορούς από μέλη του Συλλόγου Κρητικών Ημαθίας θα κλείσει με αντιφώνηση του Βαγγέλη Θ. Κακατσάκη.

Βιβλία

Αστέρια

στην άμμο

Ρένα Ρώσση - Ζαΐρη

Εκδότης: Ψυχογιός

"Το ομοίωμα της φρεγάτας καιγόταν στα ανοιχτά μέσα στο σκοτάδι, χαρίζοντας μια απόκοσμη λάμψη στον ουρανό κι η θάλασσα βάφτηκε κατακόκκινη, όταν κάποιος με

κόλλησε στον τοίχο, πέρασε τα δάκτυλά του μέσα στα μαλλιά μου και με φίλησε παθιασμένα. Σύγχυση, ένωση, γλυκιά ζάλη, καίγονταν τα πάντα μέσα μου και δροσίζονταν μαζί. Και τότε η νύχτα έγινε μέρα, ο ουρανός πιτσιλίστηκε ολόκληρος, πλημμύρισε γιορτινά πυροτεχνήματα, μαγευτικά χρωματικά εφέ. Κι ο άντρας που με μάγεψε με το φιλί του ήταν άφαντος..."

Ο γοητευτικός Μάξιμος, ο ευαίσθητος Ίωνας, ο δυναμικός Ανδρέας κι ανάμεσά τους, η Αλεξία. Η γυναίκα που αγαπήθηκε πολύ. Ποιος θα την κάνει δική του για πάντα; Η Αγαθονίκη και ο Ιάκωβος, άσβεστο μίσος και αμαρτίες. Γιατί είμαστε όσα μας έχουν συμβεί. Γιατί δύσκολα ξεφεύγουμε από τα λάθη που έκαναν οι γονείς μας. Μια αληθινή ιστορία ζωής, ένα μυθιστόρημα που λούζεται στο φως και φωνάζει δυνατά το όνομα της αγάπης, από το Α έως το Ω. Για να μην αφήσει τα όνειρα να κοιμηθούν, για να ξυπνήσει τις ελπίδες...

Ξενοδοχείο Ζάχερ

Rodica Doehnert

Μετάφραση: Δέσποινα Κανελλοπούλου

Εκδότης: Διόπτρα

Ο ιδιοκτήτης του Ξενοδοχείου Ζάχερ πεθαίνει σε νεαρή ηλικία. Ένα εντεκάχρονο κορίτσι εξαφανίζεται στα σοκάκια της Βιέννης. Δύο ζευγάρια συναντιούνται στη σάλα του ξε-

νοδοχείου.

Είναι η νύχτα της 28ης Νοεμβρίου 1892. Μετά τον ξαφνικό θάνατο του συζύγου της, η Άννα Ζάχερ θέλει να αναλάβει η ίδια τη διεύθυνση του ξενοδοχείου και είναι αποφασισμένη να ξεπεράσει κάθε εμπόδιο για να συνεχίσει τον θρόλο του Ζάχερ μαζί με το αφοσιωμένο προσωπικό της.

Ανάμεσα στις σουίτες και τα σεπαρέ του ξενοδοχείου εκτυλίσσεται ένα ερωτικό δράμα με τέσσερις πρωταγωνιστές, το πριγκιπικό ζεύγος Γκέοργκ και Κονσταντσε φον Τράουνσταϊν και τη Μάρτα και τον Μαξιμίλιαν Άντερχολντ, εκδότες από το Βερολίνο. Οι δύο γυναίκες γίνονται φίλες, αλλά οι σχέσεις ανάμεσα στα δύο ζευγάρια δεν σταματούν εκεί. Σε έναν κόσμο που αλλάζει, οι ήρωές μας κυνηγούν τα όνειρά τους σε μια διαδρομή που θα τους φέρει αντιμέτωπους με προδοσίες, ηθικά διλήμματα και μυστικά από το παρελθόν - αλλά πάνω απ' όλα με τον Θάνατο, τη Ζωή και τον Έρωτα.

Αληθινοί και

ονειροπόλοι

Γιάννης Γρηγοράκης

Εκδότης: Κέδρος

Αν όλος ο κόσμος είναι μια σκηνή, όπως είπε ο Σαίξπηρ, ποιος είναι, αλήθεια, ο σκηνοθέτης της ανθρώπινης μοίρας; Κι από πού μας παρατηρεί, από τα βάθη

των ονείρων μας;

Μακρινό πλάνο - αποσπασματική μνήμη: Μέσα δεκαετίας του 1920. Ο αμπελουργός Λέων Αληθινός έχει ένα όραμα ζωής. Να φτιάξει ένα οινοποιείο στη Μαντίνεια της Αρκαδίας. Η οικονομική κρίση όμως του 1929 βάζει φρένο στα σχέδιά του. Ο γιος του Άγγελος θα θελήσει να πραγματοποιήσει το όραμα του πατέρα του, αλλά ξεσπά ο πόλεμος και ακολουθεί η περίοδος της Κατοχής. Μεσαίο πλάνο - μακρινή μνήμη: Ο εγγονός του Λέοντα, Διδόνυσος, είναι αυτός που θα υλοποιήσει το όνειρο της οικογένειας ύστερα από πενήντα χρόνια. Το κτήμα Διδόνυσος Αληθινός γνωρίζει διεθνή αναγνώριση.

Κοντινό πλάνο - καθαρή μνήμη: Αρχές του 21ου αιώνα η επιχείρηση καταρρέει από αστάθμητους παράγοντες. Οι τελευταίοι απόγονοι της οικογένειας φαντάζουν χαμένοι μέσα στα προσωπικά τους αδιέξοδα. Ενώ ο Διδόνυσος ζει τις τελευταίες αναλαμπές της ζωής του, εμφανίζεται στην περιοχή ο Κάρλο, που κάνει μεταπτυχιακό στην Ιστορία. Αναζητά μαρτυρίες για Ιταλούς στρατιώτες που πολέμησαν στα βουνά της Αρκαδίας στο πλευρό της Αντίστασης, μετά τη συνθηκολόγηση της Ιταλίας τον Σεπτέμβριο του 1943. Η αναζήτησή του διασταυρώνεται με την οικογένεια Αληθινού.

Σικάγο

David Mamet

Μετάφραση: Νίκος Α. Μάντης

Εκδότης: Μεταίχμιο

Ένα καθηλωτικό μυθιστόρημα νουάρ αποχρώσεων, ένα καλειδοσκοπικό αφήγημα με φόντο τον υπόκοσμο του Σικάγο της δεκαετίας του

1920 από τον υποψήφιο για Όσκαρ σεναριογράφο των θρυλικών Αδιάφθορων και από τον τιμημένο με Πούλitzer θεατρικό συγγραφέα του έργου Οικόπεδα με θέα.

Ο Μάικ Χοτζ -βετεράνος του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου, δημοσιογράφος της Chicago Tribune- μάλλον δεν έπρεπε να ερωτευτεί την Άννι Γουόλς. Ίσως όμως οι τύποι που σκότωσαν την Άννι Γουόλς να μην έπρεπε να τα βάλουν με τον Μάικ Χοτζ...